

ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ

ΓΡΑΦΕΙΟ ΕΠΙΤΡΟΠΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

2018

Γραφείο
Επιτρόπου
Περιβάλλοντος

ΓΡΑΦΕΙΟ ΕΠΙΤΡΟΠΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ 2018

Γραφείο
Επιτρόπου
Περιβάλλοντος

Εκδότης:

Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών

ΓΤΠ 313/2019 - Ηλεκτρονική Έκδοση
ISSN: 2547 - 8907 (Online)

Επιμέλεια Έκδοσης:

Έλλη Νικολιάου

Λειτουργός Τύπου και Πληροφοριών
Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών

Σχεδιασμός:

Antimonium Design
Καρίκας Βασίλειος

Ψηφιακή Εκτύπωση:

Τυπογραφείο Κυπριακής Δημοκρατίας

ΓΡΑΦΕΙΟ ΕΠΙΤΡΟΠΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

Λεωφόρος Κυριάκου Μάτση 56

1082 Λευκωσία, Κύπρος

Τ.Θ. 23348, 1681 Λευκωσία

Τηλ.: +357 22400190

Γενική επιμέλεια:

Ιωάννα Παναγιώτου

Συγγραφή κειμένων:

Ιωάννα Παναγιώτου

30 Αυγούστου 2019

Προς την Αυτού Εξοχότητα
Κύριο Νίκο Αναστασιάδη
Πρόεδρο Κυπριακής Δημοκρατίας
Λευκωσία

Εξοχότατε,

Κατ' εφαρμογή του σημείου τρία του Εγγράφου Διορισμού μου στη θέση της Επιτρόπου Περιβάλλοντος έχω την τιμή να υποβάλω την Ετήσια Έκθεση πεπραγμένων του Γραφείου μου για το 2018 όπως προέκυψαν κατά την άσκηση των καθηκόντων μου σε σχέση με την υιοθέτηση της ευρωπαϊκής πολιτικής και νομοθεσίας για το περιβάλλον, την αειφόρο ανάπτυξη και την κυκλική οικονομία καθώς και την υιοθέτηση και προώθηση των στόχων βιώσιμης ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών (Ατζέντα 2030).

Με πολλή εκτίμηση,

Ιωάννα Τσιαγιώτου
Επίτροπος Περιβάλλοντος

Περιεχόμενα

Πρόλογος	6
Εισαγωγή	10
▶ Όροι Εντολής	10
▶ Στελέχωση Γραφείου	12
▶ Περιβαλλοντική Διαχείριση Γραφείου	12
Ενέργειες/Δράσεις	13
Κατάθεση απόψεων	
▶ Προς Υπουργικό Συμβούλιο	13
▶ Αυτοβούλως προς τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας	13
▶ Στο πλαίσιο των δημόσιων διαβουλεύσεων	13
▶ Στο πλαίσιο συνεδριάσεων των Κοινοβουλευτικών Επιτροπών	14
◊ Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος	14
◊ Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων	16
◊ Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού	16
◊ Κοινοβουλευτική Επιτροπή Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων	16
◊ Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας	16
Συνεργασίες	18
▶ Υπουργεία	18
▶ Βουλή των Αντιπροσώπων	24
▶ Τοπική Αυτοδιοίκηση	24
▶ Επίτροπος Εθελοντισμού και ΜΚΟ	25
▶ Αντιπροσωπεία Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην Κύπρο	25
▶ Γραφείο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στην Κύπρο	26
▶ Πανεπιστήμια και άλλα εκπαιδευτικά ιδρύματα	27
▶ Επαγγελματικοί και οικονομικοί φορείς	28
▶ Κυπριακό Δίκτυο για την Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη (CSR CYPRUS)	28
▶ Κυπριακή Εταιρεία Πιστοποίησης	29
▶ Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών	29
▶ Μέσα Μαζικής ενημέρωσης (ΜΜΕ)	29
▶ Ομοσπονδία Περιβαλλοντικών Οργανώσεων και άλλες περιβαλλοντικές/φιλοζωικές οργανώσεις	29

▶ Παγκύπριο Συντονιστικό Συμβούλιο Εθελοντισμού και εθελοντικές οργανώσεις	30
▶ Κοινωνία των πολιτών	30
▶ Συμμετοχή σε Συμβούλια	31
▶ Ανάληψη συντονιστικού ρόλου	34

Εκστρατείες 36

▶ 1. Πρωτοβουλία για την Κλιματική Αλλαγή	36
▶ 2. Ώρα της Γης	36
▶ 3. Μηδενικά Απόβλητα #Zero Waste Cyprus	38
▶ 4. Κινήσου Έξυπνα	44
▶ 5. Βιώσιμη Πόλη / Κοινότητα	45
▶ 6. Πρωτοβουλία «Πρασινίζουμε την Κύπρο»	47
▶ 7. Εκστρατεία για την Προστασία και Ευημερία των Ζώων	48
▶ 8. Δημιουργία Βιολογικών Λαχανόκηπων σε Σχολεία / Κοινότητες και Νοικοκυριά	49
▶ 9. Πρόγραμμα «Green Offices»	49
▶ 10. Παγκύπρια Περιβαλλοντικά Βραβεία για Οργανισμούς και Επιχειρήσεις	50
▶ 11. Πράσινες Αθλητικές Διοργανώσεις	50
▶ 12. Η υγεία του πλανήτη και η υγεία μας	51
▶ 13. Μέρα Αστρονομίας στο Προεδρικό Μέγαρο	51
▶ 14. Εκστρατεία για την προστασία της μέλισσας και άλλων επικονιαστών	52
▶ 15. Άλλες εκδηλώσεις περιβαλλοντικού χαρακτήρα	52

Φωτογραφίες από ενδεικτικές δράσεις του Γραφείου Επιτρόπου Περιβάλλοντος 53

Εκδόσεις Γραφείου Επιτρόπου Περιβάλλοντος 62

Αντί Επιλόγου 63

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Βασικός πυλώνας πολιτικής και δράσης του Γραφείου Επιτρόπου Περιβάλλοντος είναι η υιοθέτηση της βιώσιμης ανάπτυξης οριζόντια, σε όλες της πολιτικές του κράτους και τις δραστηριότητες της κοινωνίας.

Σημαντική εξέλιξη προς αυτήν την κατεύθυνση αποτελεί και η υιοθέτηση, στο πλαίσιο της 70ής Γενικής Συνέλευσης των Ηνωμένων Εθνών, στις 25 Σεπτεμβρίου 2015, των 17 Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης (Sustainable Development Goals – SDGs) και 169 υποστόχων από τα 193 κράτη μέλη των Ηνωμένων Εθνών (μεταξύ των οποίων και η Κύπρος) με στόχο την επίτευξη ενός καλύτερου μέλλοντος για όλους μέσα από τον σχεδιασμό μίας διαδρομής για τα επόμενα χρόνια προς την εξάλειψη της ακραίας φτώχειας, την καταπολέμηση της ανισότητας και της αδικίας και την προστασία του πλανήτη.

Οι Στόχοι Βιώσιμης Ανάπτυξης (ΣΒΑ) είναι παγκόσμιου χαρακτήρα και γενικής εφαρμογής με χρονοδιάγραμμα υλοποίησης έως το 2030. Δημιουργούν δεσμεύσεις υλοποίησης για όλες τις χώρες, ανεπτυγμένες και αναπτυσσόμενες, λαμβάνοντας υπόψη τις διαφορετικές εθνικές πραγματικότητες, επίπεδα ανάπτυξης, εθνικές πολιτικές και προτεραιότητες.

Η Ατζέντα 2030 προωθεί την ενσωμάτωση και των τριών διαστάσεων της βιώσιμης ανάπτυξης – κοινωνική, περιβαλλοντική και οικονομική – σε όλες τις τομεακές πολιτικές, ενώ παράλληλα προάγει τη διασύνδεση και τη συνοχή των σχετικών με τους ΣΒΑ πολιτικών και νομοθετικών πλαισίων.

Η Κύπρος αναγνωρίζει τη σημαντική συμβολή των ΣΒΑ στην προαγωγή, μεταξύ άλλων, της κοινωνικής ευημερίας, της εξάλειψης της φτώχειας και της δίκαιης και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξης.

Στο πλαίσιο αυτό, αποκτά ιδιαίτερη σημασία για τη χώρα μας η κινητοποίηση των δυνάμεών της, προκειμένου να θέσει τις προτεραιότητές της αναφορικά με την Ατζέντα 2030 και να εφαρμόσει αποτελεσματικά τους ΣΒΑ μέσα από την κατάλληλη προσαρμογή τους στις εθνικές προτεραιότητες και ανάγκες.

Στόχοι Βιώσιμης Ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών (2016-2030):

▶ **Στόχος 1:** Μηδενική Φτώχεια – Δίνουμε τέλος σε όλες τις μορφές της φτώχειας.

▶ **Στόχος 2:** Μηδενική Πείνα – Δίνουμε τέλος στην πείνα, πετυχαίνουμε την επισιτιστική ασφάλεια, βελτιώνουμε τη διατροφή και τη βιώσιμη γεωργία.

▶ **Στόχος 3:** Καλή Υγεία και Ευημερία – Διασφαλίζουμε μία ζωή με υγεία και προάγουμε την ευημερία για όλους, σε όλες τις ηλικίες.

▶ **Στόχος 4:** Ποιοτική Εκπαίδευση – Διασφαλίζουμε την ελεύθερη, ισότιμη και ποιοτική εκπαίδευση προάγοντας τις ευκαιρίες για διά βίου μάθηση.

▶ **Στόχος 5:** Ισότητα των Φύλων – Επιτυγχάνουμε την ισότητα των φύλων και τη χειραφέτηση όλων των γυναικών και των κοριτσιών.

▶ **Στόχος 6:** Καθαρό Νερό και Αποχέτευση – Διασφαλίζουμε τη διαθεσιμότητα και τη βιώσιμη διαχείριση του νερού και των εγκαταστάσεων υγιεινής για όλους.

▶ **Στόχος 7:** Φτηνή και Καθαρή Ενέργεια – Διασφαλίζουμε την πρόσβαση σε οικονομική, αξιόπιστη, βιώσιμη και σύγχρονη ενέργεια για όλους.

▶ **Στόχος 8:** Αξιοπρεπής Εργασία και Οικονομική Ανάπτυξη – Προάγουμε τη διαρκή, βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς οικονομική ανάπτυξη και την πλήρη και παραγωγική απασχόληση και αξιοπρεπή εργασία για όλους.

▶ **Στόχος 9:** Βιομηχανία, Καινοτομία και Υποδομές – Οικοδομούμε ανθεκτικές υποδομές, προάγουμε την ανοικτή και βιώσιμη βιομηχανοποίηση και ενθαρρύνουμε την καινοτομία.

▶ **Στόχος 10:** Λιγότερες Ανισότητες – Μειώνουμε την ανισότητα εντός και μεταξύ των χωρών.

▶ **Στόχος 11:** Βιώσιμες Πόλεις και Κοινότητες – Δημιουργούμε ασφαλείς, προσαρμοστικές, βιώσιμες πόλεις και ανθρώπινους οικισμούς, χωρίς αποκλεισμούς.

▶ **Στόχος 12:** Υπεύθυνη Κατανάλωση και Παραγωγή – Διασφαλίζουμε τη βιώσιμη κατανάλωση και μεθόδους παραγωγής.

▶ **Στόχος 13:** Δράση για το Κλίμα – Αναλαμβάνουμε άμεση δράση για την καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής και των συνεπειών της.

▶ **Στόχος 14:** Ζωή στο Νερό – Προστατεύουμε και χρησιμοποιούμε με βιώσιμο τρόπο τους ωκεανούς, τις θάλασσες και τους θαλάσσιους πόρους για βιώσιμη ανάπτυξη.

▶ **Στόχος 15:** Ζωή στη Στεριά – Προωθούμε τη βιώσιμη χρήση των χερσαίων οικοσυστημάτων και δασών, καταπολέμουμε την ερημοποίηση, αναστρέφουμε την υποβάθμιση του εδάφους και της βιοποικιλότητας.

▶ **Στόχος 16:** Ειρήνη, Δικαιοσύνη και Ισχυροί Θεσμοί – Προάγουμε τις ειρηνικές και χωρίς αποκλεισμούς κοινωνίες, παρέχουμε πρόσβαση στη δικαιοσύνη για όλους και οικοδομούμε αποτελεσματικούς θεσμούς σε όλα τα επίπεδα.

▶ **Στόχος 17:** Συνεργασία για τους Στόχους – Ενισχύουμε τα μέσα εφαρμογής και ανανεώνουμε την Παγκόσμια Συνεργασία για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη.

Οι αρχές της βιώσιμης ανάπτυξης

Η βιώσιμη ανάπτυξη είναι μια δυναμική διαδικασία η οποία ισορροπεί τα τοπικά, κοινωνικά, οικονομικά και οικολογικά συστήματα των κοινοτήτων που επιδιώκουν να προστατεύσουν τις φυσικές διαδικασίες και πόρους για τις μελλοντικές γενιές.

Η αλλαγή της νοοτροπίας, των ηθικών αξιών, του νομοθετικού πλαισίου και της επιστημονικής προσέγγισης δεν είναι εύκολη. Η βιωσιμότητα απαιτεί αλλαγή των βαθιά ριζωμένων αντιλήψεων που μετατρέπονται σε πλήθος καθημερινών επιλογών σε ατομικό και συλλογικό επίπεδο (Δεκκληρής, 2003; Πατσιάς, 2012).

Το γενικό πλαίσιο της βιώσιμης ανάπτυξης διαμορφώνεται με βάση δώδεκα θεμελιώδεις αρχές:

1. **Αρχή της Δημόσιας Οικολογικής Τάξης:** Η βιώσιμη ανάπτυξη αποτελεί ευθύνη του κράτους και δεν αφήνεται στη λειτουργία της αγοράς.

2. **Αρχή της Βιωσιμότητας:** Διατήρηση του φυσικού κεφαλαίου και απαγόρευση κάθε μείωσης ή υποβάθμισης.

3. **Αρχή της Φέρουσας Ικανότητας:** Διατήρηση της σταθερής κατάστασης των οικοσυστημάτων με ανάπτυξη που βρίσκεται κάτω από τα όρια αντοχής τους.

4. **Αρχή της Υποχρεωτικής Αποκατάστασης διαταραχθέντων οικοσυστημάτων:** Αποκατάσταση του απολεσθέντος φυσικού κεφαλαίου.

5. **Αρχή της Βιοποικιλότητας:** Διατήρηση της βιοποικιλότητας που θεωρείται κριτήριο και παράγοντας ευρωστίας των οικοσυστημάτων.

6. **Αρχή της Κοινής Φυσικής Κληρονομιάς:** Τα κοινά φυσικά αγαθά δεν επιτρέπεται να ιδιοποιηθούν και η κοινή χρήση τους να περιορισθεί ή να καταργηθεί.

7. **Αρχή της Ήπιας Ανάπτυξης των Ευπαθών Οικοσυστημάτων:** Στα ευπαθή οικοσυστήματα (δάση, ακτές, βουνά, μικρά νησιά, τοποθεσίες φυσικού κάλλους) επιτρέπεται «ήπια» ανάπτυξη, που ορίζεται κατά περίπτωση, ώστε να μην επιβαρύνει το περιβάλλον υπέρμετρα.

8. **Αρχή της Χωρονομίας:** Επιβάλλεται ο συνολικός και χωροταξικός σχεδιασμός των δραστηριοτήτων ώστε να εξασφαλίζεται η διατήρηση της φέρουσας ικανότητας των οικοσυστημάτων.

9. **Αρχή της Πολιτιστικής Κληρονομιάς:** Διατήρηση των σπουδαιότερων πολιτιστικών στοιχείων (μνημεία, αρχιτεκτονικά σύνολα, τόποι).

10. **Αρχή του Βιώσιμου Αστικού Περιβάλλοντος:** Διατήρηση της ποιότητας ζωής στις πόλεις και αναχαίτιση της ανάπτυξης των μεγαλουπόλεων.

11. **Αρχή Προστασίας του Φυσικού Κάλλους:** Διατήρηση και προστασία του τοπίου με παρεμβάσεις που δεν το αλλοιώνουν.

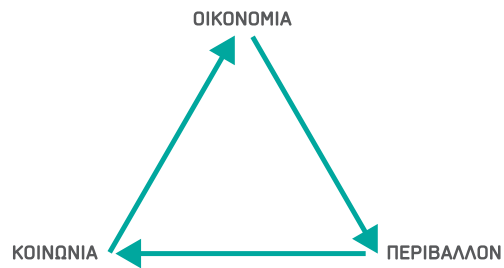
12. **Αρχή της Οικολογικής Συνείδησης:** Καθιέρωση της οικολογικής συνείδησης των πολιτών που είναι και οι προστάτες του περιβάλλοντος.

Στόχος του Γραφείου είναι η συμπόρευση των τριών πυλώνων της Βιώσιμης Ανάπτυξης: Οικονομία – Περιβάλλον – Κοινωνία.

Η βιώσιμη ανάπτυξη είναι μία συνεχής πορεία αλλαγής και προσαρμογής, και όχι μία στατική κατάσταση, με στόχο την ικανοποίηση των αναγκών του παρόντος, χωρίς

όμως να μειώνεται η δυνατότητα των μελλοντικών γενεών να ικανοποιήσουν και τις δικές τους ανάγκες, μέσα από την ισόρροπη και ισότιμη επιδίωξη και των τριών πυλώνων της βιώσιμης ανάπτυξης: Οικονομία – Περιβάλλον – Κοινωνία.

Μέσα από τη συμπόρευση, δηλαδή, της οικονομικής ανάπτυξης, της περιβαλλοντικής προστασίας και της κοινωνικής συνοχής, όπως παραστατικά απεικονίζεται με το γνωστό ισόπλευρο τρίγωνο της Βιώσιμης Ανάπτυξης.

Η συμπόρευση των τριών πυλώνων της βιώσιμης ανάπτυξης δεν είναι ούτε απλό ούτε εύκολο να επιτευχθεί.

Απαιτούνται:

▶ Συνδυασμένες σταθμίσεις πολλών παραγόντων σε διαφορετικά επίπεδα, συχνά μεταξύ αντιτιθέμενων ενδιαφερόντων και συμφερόντων.

▶ Ειλικρινής, τεκμηριωμένος και εποικοδομητικός διάλογος και διαβούλευση μεταξύ των ενδιαφερομένων μερών, που προϋποθέτει τη δημιουργία πλαισίων και τη θέσπιση κανόνων μέσα στα οποία να μπορούν τα ενδιαφερόμενα μέρη να συνομιλούν και να συνδιαλέγονται.

▶ Συντονισμένες ενέργειες με τη συμμετοχή και την ενεργοποίηση όλων όσοι εμπλέκονται: Πολιτεία, επιχειρήσεις, μη κυβερνητικές οργανώσεις και φορείς που εκπροσωπούν γενικότερα την κοινωνία των πολιτών.

Το Γραφείο Επιτρόπου Περιβάλλοντος αποτελεί, ίσως, τον μοναδικό φορέα του κράτους που εργάζεται σε επίπεδο βάσης της κοινωνίας, προωθώντας την Ατζέντα 2030 και επεξηγώντας τη σημασία της ώστε συντονισμένα όλοι οι φορείς διακυβέρνησης να βλέπουν προς την ίδια κατεύθυνση.

Η βιώσιμη/αειφόρος ανάπτυξη αποτελεί τον φιλοσοφικό, τεχνοκρατικό και επιστημονικό άξονα όλων των απόψεων, ενεργειών και δράσεων του Γραφείου.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ο θεσμός της Επιτροπής Περιβάλλοντος δημιουργήθηκε το 2006 με Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου.

Όροι Εντολής

Ο επαναδιορισμός της Επιτροπής Περιβάλλοντος άρχισε από την 1η Μαρτίου 2018 και θα εξακολουθήσει μέχρι τη λήξη της θητείας του Προέδρου της Δημοκρατίας ή μέχρι να τερματιστεί από τον Πρόεδρο. Κατά τον διορισμό της Επιτροπής Περιβάλλοντος της ανατέθηκαν τα πιο κάτω καθήκοντα:

- ▶ Υποβάλλει εισηγήσεις σε Υπουργεία, για θέματα σχετικά με το περιβάλλον και την εφαρμογή της σχετικής πολιτικής και νομοθεσίας, είτε κατά παράκληση Υπουργείου είτε αυτοβούλως.

- ▶ Υποβάλλει απόψεις σε σχέση με σημαντικές προτάσεις για την τροποποίηση σχετικών νόμων ή για την έγκριση νέων νόμων για την προστασία του περιβάλλοντος ή παρέχει συμβουλές στο Υπουργικό Συμβούλιο ή/και σε οποιονδήποτε/οποιαδήποτε Υπουργό για θέματα της αρμοδιότητάς τους και στην αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή ή την Ολομέλεια της Βουλής όταν, κατά την απόλυτη κρίση της Επιτροπής ή της Βουλής, κληθεί να το πράξει.

- ▶ Παρακολουθεί και συλλέγει στοιχεία, ετοιμάζει εκθέσεις και στατιστικές, καταγράφει την ετήσια περιβαλλοντική κατάσταση και υποβάλλει Ετήσια Έκθεση στο Υπουργικό Συμβούλιο με τις παρατηρήσεις και τις εισηγήσεις της για την περιβαλλοντική πολιτική του κράτους.

- ▶ Δύναται να αναθέτει την ετοιμασία επιστημονικών εκθέσεων σε ειδικούς ή/και Επιστημονικές Επιτροπές.

- ▶ Σε ειδικές περιπτώσεις, λόγω σοβαρότητας επιπτώσεων ή κατάφωρων παραβιάσεων, διεξάγει επιθεωρήσεις, διερευνά καταγγελίες και προωθεί λύσεις ή παρέχει οδηγίες (μέσω του/της Υπουργού) στην αρμόδια Υπηρεσία Υπουργείου για τη διεξαγωγή έρευνας και υποβολή έκθεσης προς την Επίτροπο.

- ▶ Σε ειδικές περιπτώσεις και μόνο δειγματοληπτικά, η Επίτροπος, είτε αυτεπάγγελτα είτε κατόπιν υποβολής συγκεκριμένης καταγγελίας, δικαιούται να προβαίνει σε

έλεγχο των διαδικασιών που ακολουθήθηκαν, των στοιχείων που λήφθηκαν υπόψη για την έκδοση από την αρμόδια Αρχή, των αποφάσεων ή της άδειας για έργα που αφορούν το περιβάλλον ή που εμπíπτουν στην αρμοδιότητά της, για υποβολή Έκθεσης στο Υπουργικό Συμβούλιο.

- ▶ Η Επίτροπος, σε συνεργασία με τα αρμόδια Υπουργεία ή άλλες Υπηρεσίες ή φορείς, μεριμνά για την οργάνωση και προσφορά επιμορφωτικών και εκπαιδευτικών προγραμμάτων ή/και προγραμμάτων ή δραστηριοτήτων μαθητών/μαθητριών και φοιτητών/φοιτητριών και την έκδοση κατάλληλου υλικού για την ενημέρωση του κοινού, την επιμόρφωση ατόμων που λαμβάνουν αποφάσεις ή εμπλέκονται στη διαδικασία λήψης αποφάσεων στον κρατικό ή ιδιωτικό τομέα, σε οποιαδήποτε θέματα αφορούν το περιβάλλον.

- ▶ Οποιαδήποτε άλλα καθήκοντα ανατεθούν από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας.

Με βάση τα πιο πάνω καθήκοντα τα οποία έχουν γνωστοποιηθεί εγγράφως στην Επίτροπο Περιβάλλοντος κυρία Ιωάννα Παναγιώτου κατά τον διορισμό της από τον Εξοχότατο Πρόεδρο της Κυπριακής Δημοκρατίας κύριο Νίκο Αναστασιάδη την 1η Μαρτίου 2018, η Επίτροπος υποβάλλει, ως οφείλει, την παρούσα Ετήσια Έκθεση στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας και το Υπουργικό Συμβούλιο.

1η Μαρτίου - Διορισμός της κας Ιωάννας Παναγιώτου στη θέση της Επιτρόπου Περιβάλλοντος από τον Εξοχότατο Πρόεδρο της Κυπριακής Δημοκρατίας κ. Νίκο Αναστασιάδη.

Ως εκ τούτου, στο πλαίσιο των καθηκόντων τα οποία έχουν προαναφερθεί, ως Γραφείο:

▶ Συμμετείχαμε σε όλες τις δημόσιες διαβουλεύσεις στις οποίες προσκλήθηκαμε και καταθέσαμε απόψεις γραπτώς. Συγκεκριμένα, έχουμε προσκληθεί σε όλες τις δημόσιες διαβουλεύσεις που αφορούν θέματα περιβάλλοντος και διοργανώθηκαν από Τμήματα του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος (Τμήμα Περιβάλλοντος, Τμήμα Αλιείας και Θαλασσιών Ερευνών, Κτηνιατρικές Υπηρεσίες, Τμήμα Γεωργίας, Τμήμα Αναπτυξέως Υδάτων, Τμήμα Μεταλλείων, Τμήμα Δασών) καθώς και σε διαβουλεύσεις που διοργανώθηκαν από το Υπουργείο Εσωτερικών, το Υπουργείο Ενέργειας, Βιομηχανίας και Τουρισμού, το Υπουργείο Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων και το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Πρόνοιας.

▶ Καταθέσαμε απόψεις γραπτώς σε όλα τα θέματα για τα οποία μας ζητήθηκε άποψη (κυρίως νομοσχέδια) πριν την προώθησή τους στο Υπουργικό Συμβούλιο.

▶ Καταθέσαμε αυτοβούλως απόψεις με επιστολές προς τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, τους/τις Υπουργούς και τα αρμόδια Τμήματα για πλείστα θέματα που αφορούσαν την περιβαλλοντική πολιτική της χώρας.

▶ Κληθήκαμε και συμμετείχαμε στις πλείστες των συνεδριάσεων της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος καθώς και σε αρκετές συνεδριάσεις άλλων Κοινοβουλευτικών Επιτροπών εκφράζοντας απόψεις για τα θέματα της εκάστοτε ημερησίας διάταξης, για τα οποία είχαμε κληθεί.

▶ Αναλάβαμε σειρά πρωτοβουλιών για τον συντονισμό των αρμοδίων Υπουργείων ή/και Τμημάτων, της τοπικής αυτοδιοίκησης και των φορέων της κοινωνίας για σωρεία περιβαλλοντικών θεμάτων, καθότι τα πλείστα θέματα περιβάλλοντος και βιώσιμης ανάπτυξης είναι οριζόντια, και, ως εκ τούτου, λόγω και της πολυδιάσπασης των αρμοδιοτήτων, απαιτείται μεγάλη προσπάθεια συντονισμού και καθορισμός

χρονοδιαγραμμάτων για να μην χάνεται πολύτιμος χρόνος για την επίτευξη των στόχων.

- ▶ Διαχειριστήκαμε παράπονα πολιτών και οργανωμένων συνόλων τηλεφωνικά ή/και με επιστολές. Επιπλέον, ενημερώσαμε τους/τις παραπονούμενους/ες για τη διαδικασία που ακολουθήσαμε καθώς και για το αποτέλεσμα.
- ▶ Δώσαμε διαλέξεις και παρουσιάσεις για περιβαλλοντικά θέματα σε σχολεία και πανεπιστήμια, δήμους και κοινότητες, οργανισμούς, επιχειρήσεις και ΜΚΟ.
- ▶ Διοργανώσαμε ή συμμετείχαμε σε δεκάδες εκδηλώσεις περιβαλλοντικού χαρακτήρα.
- ▶ Οργανώσαμε εκστρατείες και προγράμματα τα οποία είναι συνεχή και εξελίσσονται στην πορεία του χρόνου.

Το Γραφείο καταθέτει απόψεις για θέματα περιβαλλοντικής πολιτικής της χώρας προωθώντας ταυτόχρονα την υιοθέτηση και υλοποίηση της ευρωπαϊκής πολιτικής και νομοθεσίας για το περιβάλλον, τη βιώσιμη ανάπτυξη και την κυκλική οικονομία.

Εργάζεται, επίσης, μεθοδικά με στόχο τη συμπόρευση των τριών πυλώνων της βιώσιμης ανάπτυξης και την υλοποίηση της «Ατζέντας 2030» του ΟΗΕ.

Στελέχωση Γραφείου

Το Γραφείο λειτουργεί με δύο άτομα Βοηθητικό Γραμματειακό Προσωπικό (ένα άτομο εκτελεί καθήκοντα ιδιαίτερας γραμματέα και ένα άτομο χειρίζεται το αρχείο), έναν Λειτουργό Περιβαλλοντολόγο για τρεις μέρες την εβδομάδα, έναν Λειτουργό Εκπαιδευτικό και έναν Λειτουργό Ανάπτυξης και Διαχείρισης Προγραμμάτων.

Περιβαλλοντική Διαχείριση Γραφείου

Το Γραφείο Επιτρόπου Περιβάλλοντος από το 2014 έχει ενταχθεί στο Πρόγραμμα Green Offices. Επίσης, το 2018 άρχισε τη διαδικασία της εφαρμογής του Κοινοτικού Συστήματος Οικολογικής Διαχείρισης και Οικολογικού Ελέγχου (EMAS). Σημειώνουμε ότι το κτήριο στο οποίο στεγάζεται το Γραφείο έχει ενταχθεί στο πρόγραμμα ενεργειακής αναβάθμισης κτηρίων που ανήκουν και χρησιμοποιούνται από την Κεντρική Δημόσια Διοίκηση μετά από αίτημα της Επιτροπής και τη σύμφωνο γνώμη των άλλων Επιτροπών και Υπηρεσιών που στεγάζονται στο κτήριο. Το συγκεκριμένο έργο θα αρχίσει να υλοποιείται περί τα τέλη του 2019.

ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ/ ΔΡΑΣΕΙΣ

Κατάθεση απόψεων

► Προς Υπουργικό Συμβούλιο σε περιπτώσεις υποβολής Προτάσεων και λήψης Απόφασης σχετικά με θέματα που αφορούν το περιβάλλον.

Με βάση τους κανόνες λειτουργίας του Υπουργικού Συμβουλίου σε περιπτώσεις υποβολής Προτάσεων και λήψης Απόφασης από το Υπουργικό Συμβούλιο σχετικά με θέματα που αφορούν το περιβάλλον, των οποίων η υλοποίηση από τους διάφορους κρατικούς φορείς πιθανόν να συνεπάγεται περιβαλλοντικές επιπτώσεις, τα Υπουργεία θα πρέπει απαραίτητα να έχουν εξασφαλίσει προηγουμένως και να έχουν ενσωματώσει στην Πρότασή τους τις απόψεις της Επιτροπής Περιβάλλοντος.

Ως εκ τούτου, καταθέσαμε τις θέσεις μας γραπτώς σε όλα τα θέματα για τα οποία μας ζητήθηκε η άποψη από τα αρμόδια Υπουργεία πριν την προώθησή τους στο Υπουργικό Συμβούλιο.

► Αυτοβούλως προς τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, τους/τις Υπουργούς και τον δημόσιο τομέα.

Επίσης, καταθέσαμε αυτοβούλως απόψεις με επιστολές προς τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, τους/τις Υπουργούς, τη Βουλή και Διευθυντές/Διευθύντριες Τμημάτων για πληθίστα θέματα που αφορούσαν την περιβαλλοντική πολιτική της χώρας.

Το 2018 στάλθηκαν προσωπικά από την Επιτροπή 82 επιστολές. Ενδεικτικά αναφέρω κάποια από τα θέματα για τα οποία η Επιτροπή έστειλε γραπτώς τη δική της θέση:

- ◊ Περιβαλλοντικές πιέσεις από οικιστική ανάπτυξη στην περιοχή « θαλασσινές Σπηλιές» του Δήμου Πέγειας
- ◊ Τοπικά σχέδια δράσης για την πρόληψη της δημιουργίας και τη διαχείριση των δημοτικών αποβλήτων
- ◊ Προστασία και ευημερία των ζώων
- ◊ Προστασία Λίμνης Παραλιμνίου

◊ Όχληση από έντονες οσμές και απονικτική ατμόσφαιρα στο Δάλι

◊ Δημιουργία μονοθεματικού πάρκου κροκοδείλων στο Δασάκι της Άχνας

◊ Μετακίνηση εγκαταστάσεων πετρελαιοειδών και υγραερίου από την ακτογραμμή της Λάρνακας στην ενεργειακή και βιομηχανική περιοχή Βασιλικού και τερματισμός της χρήσης τους στη Λάρνακα

◊ Ρύθμιση του προβλήματος της ανέγερσης μεμονωμένης κατοικίας σε περιοχές εκτός ορίων ανάπτυξης

◊ Πράσινη Φορολογική Μεταρρύθμιση

◊ Πλήρης απαγόρευση της πλαστικής σακούλας στα καταστήματα

► Στο πλαίσιο των δημόσιων διαβουλεύσεων.

Έχουμε προσκληθεί σε δημόσιες διαβουλεύσεις που αφορούν θέματα περιβάλλοντος και διοργανώθηκαν από το Υπουργείο Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, το Υπουργείο Εσωτερικών, το Υπουργείο Ενέργειας, Βιομηχανίας και Τουρισμού, το Υπουργείο Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων και το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Πρόνοιας.

Το 2018 συμμετείχαμε σε δημόσιες διαβουλεύσεις και καταθέσαμε απόψεις γραπτώς για τα πιο κάτω θέματα:

- ◊ Τοπικά σχέδια δράσης για την πρόληψη της δημιουργίας και τη διαχείριση των δημοτικών αποβλήτων
- ◊ Ανασκόπηση του εθνικού σχεδίου δράσης για τη βελτίωση της ποιότητας του αέρα στην Κύπρο
- ◊ Εκπομπές φθοριούχων αερίων θερμοκηπίου
- ◊ Ορισμός αρμοδίων Αρχών για τον Ευρωπαϊκό Κανονισμό 852/2017 για τον υδράργυρο
- ◊ Κύρωση του Πρωτοκόλλου της Σύμβασης της Βαρκελώνης για την ολοκληρωμένη διαχείριση των παράκτιων περιοχών
- ◊ Ο περί φυτοπροστατευτικών προϊόντων τροποποιητικός νόμος του 2018

◊ Πλήρης απαγόρευση της πλαστικής σακούλας στα καταστήματα

◊ Νόμος για την κύρωση των τροποποιήσεων του Πρωτοκόλλου του Μόντρεαλ για τις ουσίες που καταστρέφουν τη στριβάδα του όζοντος

◊ Ετοιμασία κανονισμών για την αποτελεσματική εφαρμογή των διατάξεων του περί διαχείρισης των αποβλήτων της εξορυκτικής βιομηχανίας νόμου

◊ Νομοσχέδιο που τροποποιεί τους περί ελέγχου της ρύπανσης των νερών νόμους του 2002 έως 2013

◊ Συζήτηση πρότασης Νόμου (περιβάλλον και υγεία του παιδιού)

◊ Ο περί Αξιολόγησης και Διαχείρισης του Περιβαλλοντικού Θορύβου (τροποποιητικός) Νόμος του 2017

◊ Προσχέδιο κανονισμών με τίτλο «Οι περί Προστασίας και Διαχείρισης των Υδάτων Κανονισμοί του 2018»

► Στο πλαίσιο συνεδριάσεων των Κοινοβουλευτικών Επιτροπών.

Η Επίτροπος Περιβάλλοντος καλείται συχνά σε συνεδριάσεις των Κοινοβουλευτικών Επιτροπών όταν οι Πρόεδροι των Επιτροπών με βάση την ημερήσια διάταξη κρίνουν ότι η παρουσία και οι απόψεις της θα βοηθήσουν τις εργασίες της Επιτροπής.

Το 2018 η Επίτροπος ή Λειτουργός του Γραφείου συμμετείχε στις πιο κάτω συνεδριάσεις Κοινοβουλευτικών Επιτροπών:

Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος

Μάρτιος

14/03

◊ Ενημέρωση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για τις αναπτύξεις ξενοδοχείων/επαύλων και κτηρίων που προγραμματίζονται να γίνουν στην περιοχή «Σπήλιοι της Πέγειας».

21/03

◊ Συνάντηση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος με μαθητές δημοτικών σχολείων για τη συζήτηση του θέματος της κλιματικής αλλαγής στο πλαίσιο των δράσεων της παγκόσμιας εκστρατείας με τίτλο «Ωρα της Γης». Η εν λόγω συνεδρίαση πραγματοποιήθηκε μετά από πρόταση της Επιτροπής Περιβάλλοντος και σε συνεργασία με την Κοινοβουλευτική Επιτροπή και το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο.

Απρίλιος

18/04

◊ Ο περί των Μέτρων Συμμόρφωσης των Χρηστών Βάσει του Πρωτοκόλλου της Ναγκόγια για την Πρόσβαση στους Γενετικούς Πόρους και τον Δίκαιο και Ισότιμο Καταμερισμό των Οφελών που Απορρέουν από τη Χρησιμοποίησή τους στην Ένωση Νόμος του 2018.

◊ Ο Περί Προστασίας και Διαχείρισης των Υδάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018.

24/04

◊ Ενημέρωση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για τις αναπτύξεις ξενοδοχείων/επαύλων και κτηρίων που προγραμματίζονται να γίνουν στην περιοχή «Σπήλιοι της Πέγειας».

Μάιος

02/05

◊ Οι ενδεχόμενες αρνητικές περιβαλλοντικές επιπτώσεις που θα προκύψουν από την πιθανή δημιουργία πάρκου κροκοδείλων.

23/05

◊ Ο περί Ελέγχου της Ρύπανσης της Ατμόσφαιρας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018.

◊ Οι περί Ελέγχου της Ρύπανσης της Ατμόσφαιρας (Περιορισμός των Εκπομπών Ορισμένων Ρύπων στην Ατμόσφαιρα από Μεσαίου Μεγέθους Εγκαταστάσεις Καύσης) Κανονισμοί του 2018.

◊ Οι περί Ελέγχου της Ρύπανσης της Ατμόσφαιρας (Μη Αδειοδοτούμενες Εγκαταστάσεις) (Τροποποιητικοί)

Κανονισμοί του 2018.

Ιούνιος

06/06

◊ Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος πραγματοποίησε ειδική συνεδρία για τη συζήτηση θεμάτων που αφορούν τις κλιματικές αλλαγές στην Κύπρο και την καταπολέμηση της πλαστικής ρύπανσης, με αφορμή την Παγκόσμια Ημέρα Περιβάλλοντος, που έχει καθοριστεί στις 5 Ιουνίου εκάστου έτους. Στη συνεδρίαση παρευρέθηκαν ο Πρόεδρος της Βουλής των Αντιπροσώπων και ο Υπουργός Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος. Η εν λόγω συνεδρίαση πραγματοποιήθηκε μετά από πρόταση της Επιτροπής Περιβάλλοντος και του Προέδρου της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής.

Ιούλιος

04/07

◊ Ο Περί Προλήψεως Πυρκαγιών στην Ύπαιθρο (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2016.

◊ Ο Περί Δασών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2017.

11/07

◊ Οι κίνδυνοι για τη δημόσια υγεία από τις καθημερινές υπερχειλίσεις απορροφητικών λάκκων σε συγκεκριμένη περιοχή του Δήμου Λιβαδιών.

◊ Η συλλογή, η διαχείριση και η χωροθέτηση των σημείων φύλαξης των ανακυκλώσιμων ελαστικών: Ζητήματα και κίνδυνοι για την ασφάλεια και υγεία.

Σεπτέμβριος

05/09

◊ Επαναλειτουργία του νότιου μεταλλείου Στρογγυλού στον Μαθιάτη.

12/09

◊ Ενημέρωση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για την εφαρμογή των περί Συσκευασιών και Αποβλήτων Συσκευασιών (Μείωση της Κατανάλωσης Πλαστικής Σακούλας Μεταφοράς) Κανονισμών του 2017.

Οκτώβριος

17/10

◊ Ο περί Σκύλων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2017.

24/10

◊ Ο περί Προλήψεως Πυρκαγιών στην Ύπαιθρο (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2016.

◊ Ο περί Δασών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2017.

Νοέμβριος

07/11

◊ Η κυβερνητική πολιτική για το θέμα της προστασίας και της διαχείρισης του Ακάμα.

14/11

◊ Η άμεση ανάγκη μετακίνησης των καλωδίων υψηλής τάσης από την περιοχή Κάτω Πολεμιδιών και από άλλες περιοχές της Κύπρου.

◊ Τα περιβαλλοντικά προβλήματα που δημιουργούνται από τις εναέριες γραμμές μεταφοράς υψηλής τάσης που διέρχονται ή γειτνιάζουν με οικιστική περιοχή και η πολιτική που ακολουθεί στο θέμα η ΑΗΚ.

21/11

◊ Τα ενδεχόμενα περιβαλλοντικά προβλήματα και η υποβάθμιση της ποιότητας ζωής των κατοίκων που προκύπτουν από τη λειτουργία ρυπογόνων εργοστασίων στις περιοχές Τσερίου, Πέρα Χωρίου, Ιδαλίου, Λατσιών και Γερίου.

28/11

◊ Οι περί Δασών (Άδειες, Χρήση Δασικών Δρόμων και Εξαγωγή Δασικών Προϊόντων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018.

◊ Η συλλογή, η διαχείριση και η χωροθέτηση των σημείων φύλαξης των ανακυκλώσιμων ελαστικών: Ζητήματα και κίνδυνοι για την ασφάλεια και υγεία.

Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων

Μάρτιος

13/03

◇ Ενημέρωση για την εκπονηθείσα μελέτη με τίτλο: «Στρατηγική μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων για χωροθέτηση των περιοχών/ζωνών υδατοκαλλιέργειας εντός των θαλάσσιων περιοχών που βρίσκονται υπό τον έλεγχο της Κυπριακής Δημοκρατίας.

◇ Ο περί Εξοικονομήσεως Νερού (Ειδικά Μέτρα) Τροποποιητικός) Νόμος του 2009.

Απρίλιος

14/04

◇ Ο περί Εξοικονομήσεως Νερού (Ειδικά Μέτρα) Τροποποιητικός) Νόμος του 2009.

Νοέμβριος

20/11

◇ Οι περί Προστασίας και Διαχείρισης των Υδάτων (Μέτρα Προστασίας Ταμιευτήρων, των οποίων το Νερό Προορίζεται και για Ανθρώπινη Κατανάλωση) Κανονισμοί του 2018.

Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού

Ιούνιος

05/06

◇ Ενημέρωση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ενέργειας, Εμπορίου Βιομηχανίας και Τουρισμού για την υλοποίηση της πολιτικής απόφασης για εισαγωγή υγραερίου στην αυτοκίνηση.

◇ Η αναγκαιότητα ενεργειακών επανασχεδιασμών και ο ρόλος των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ) στο ενεργειακό ισοζύγιο.

◇ Ενημέρωση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ενέρ-

γειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού για τις προοπτικές χρήσης ηλεκτροκίνησης στις μεταφορές.

Κοινοβουλευτική Επιτροπή Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων

Μάρτιος

16/03

◇ Ο περί Ρύθμισης της Διακίνησης Ποδηλάτων Νόμος του 2011(Αρ. Φακ. 23.01.052.192-2011) (Συνέχιση της συζήτησης επί του τελευταίου αναθεωρημένου κειμένου ημερομηνίας 18 Μαρτίου 2017 και Τοποθέτηση).

Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας

Ιούνιος

21/06

◇ Ο περί του Περιβάλλοντος και της Υγείας του Παιδιού (Ίδρυση και Λειτουργία Εθνικής Επιτροπής) Νόμος του 2010.

6 Ιουνίου – Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος πραγματοποίησε ειδική συνεδρία για τη συζήτηση θεμάτων που αφορούν τις κλιματικές αλλαγές στην Κύπρο και την καταπολέμηση της πλαστικής ρύπανσης, με αφορμή την Παγκόσμια Ημέρα Περιβάλλοντος που έχει καθοριστεί στις 5 Ιουνίου εκάστου έτους.

ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ

Υπουργεία

Η Επίτροπος Περιβάλλοντος μετά τον επαναδιορισμό της, την 1η Μαρτίου 2018, είχε συναντήσεις με τους/τις περισσότερους/ες Υπουργούς και άλλους/ες αξιωματούχους του κράτους με στόχο τη γνωριμία, την ανταλλαγή απόψεων και τον συντονισμό σε θέματα κοινού ενδιαφέροντος.

Υπουργείο Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος

Το Γραφείο Επίτροπου Περιβάλλοντος συνεργάζεται στενά με το Υπουργείο Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος καθώς υπάρχουν πολλά κοινά θέματα ενδιαφέροντος στα οποία ο συντονισμός και η συνεργασία είναι απαραίτητα.

Η Επίτροπος Περιβάλλοντος καλείται σε συναντήσεις ή/και Επιτροπές στις οποίες ο Υπουργός θεωρεί τη συμμετοχή της ως χρήσιμη και υποστηρικτική για την υλοποίηση των πολιτικών του Υπουργείου.

Κοινές συναντήσεις/συσκέψεις πραγματοποιούνται, επίσης, και με πρωτοβουλία της Επιτρόπου όταν πρόκειται για θέματα αρμοδιότητας του Υπουργείου. Επιπρόσθετα, έπειτα από εισήγηση της Επιτρόπου πραγματοποιούνται υπό τον Υπουργό τακτικές συναντήσεις με τις περιβαλλοντικές οργανώσεις οι οποίες ασχολούνται με τα θέματα της φύσης.

► Επιστημονική Ομάδα για τη Διαχείριση των Αποβλήτων

Ο Υπουργός Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος κ. Κώστας Καδής, τον Μάιο του 2018, συγκρότησε Επιστημονική Επιτροπή με στόχο την εφαρμογή μιας ολοκληρωμένης στρατηγικής διαχείρισης αποβλήτων. Επικεφαλής της συγκροτηθείσας Ομάδας έχει τεθεί ο ίδιος ο Υπουργός, ενώ σε αυτήν συμμετέχουν η Επίτροπος Περιβάλλοντος, το μέλος της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος κ. Χαράλαμπος Θεοπέμπτου, ο Πρόεδρος της Τεχνικής Επιτροπής για το Περιβάλλον κ. Μιχάλης Λοιζίδης, ο Εκπρόσωπος

της Πανεπιστημιακής Κοινότητας από το ΤΕΠΑΚ κ. Ιωάννης Βυρίδης, ο Εκπρόσωπος του ΕΤΕΚ κ. Γιάννης Φεσάς καθώς και τεχνοκράτες του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος.

Στο πλαίσιο των εργασιών της Επιστημονικής Ομάδας αναμένεται να διερευνηθεί η στρατηγική διαχείρισης των δημοτικών αποβλήτων και να υποβληθούν εισηγήσεις για την επικαιροποίησή της στη βάση της υφιστάμενης κατάστασης (θεσμικό πλαίσιο, διαθέσιμες υποδομές, μηχανισμοί διαχείρισης αποβλήτων, κίνητρα κ.λπ.), των στόχων που έχει θέσει η Ευρωπαϊκή Ένωση μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα, καθώς και των μηχανισμών που έχουν εφαρμοστεί διεθνώς και εξυπηρετούν τους στόχους αυτούς και οι οποίοι θα μπορούσαν να εφαρμοστούν αποτελεσματικά και στην Κύπρο.

26 Μαρτίου – Πρώτη συνάντηση με τον Υπουργό Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος μετά την ανάληψη των καθηκόντων του.

Συνάντηση του Υπουργού Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος με την Επίτροπο Περιβάλλοντος και εκπροσώπους περιβαλλοντικών οργανώσεων.

Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού

Το Γραφείο συνεργάζεται στενά με το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού για την περιβαλλοντική εκπαίδευση και εκπαίδευση για την αειφόρο ανάπτυξη. Στο πλαίσιο της συνεργασίας του Γραφείου με το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, το 2018 πραγματοποιήθηκαν 117 παρουσιάσεις για θέματα προστασίας του περιβάλλοντος και αειφόρου ανάπτυξης από τις οποίες 30 σε νηπιαγωγεία, 75 σε δημοτικά σχολεία, εννέα σε γυμνάσια και τρεις σε λύκεια.

Μέσω αυτών των παρουσιάσεων, εκπαιδεύονται κάθε χρόνο, κατά μέσο όρο, 15.000 μαθητές και μαθήτριες και 1.700 εκπαιδευτικοί.

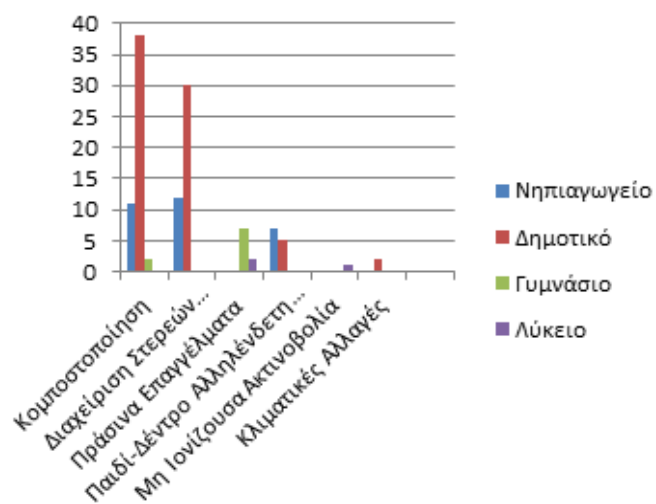
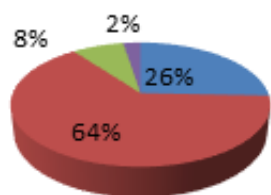
Τα κυριότερα θέματα για τα οποία έγιναν ενημερωτικές παρουσιάσεις έπειτα από αίτημα των διευθύνσεων των σχολείων είναι:

- ◇ Πλαστικό: Εχθρός της Γης
- ◇ Οικιακή κομποστοποίηση
- ◇ Διαχείριση Στερεών Αποβλήτων
- ◇ Πράσινα επαγγέλματα

- ◇ Παιδί – Δέντρο: Αλληλένδετη πορεία
- ◇ Νερό και Διαχείριση Υδάτινων Πόρων
- ◇ Φύση και βιοποικιλότητα
- ◇ Προστασία και ευημερία των ζώων
- ◇ Ηλεκτρομαγνητική ακτινοβολία/Μη ιονίζουσα Ακτινοβολία
- ◇ Εξοικονόμηση ενέργειας / ΑΠΕ
- ◇ Καλλιέργεια και χρήση βοτάνων
- ◇ Κλιματική αλλαγή

Παρουσιάσεις σε εκπαιδευτικά ιδρύματα από 01/2018 - 12/2018

■ Νηπιαγωγείο ■ Δημοτικό ■ Γυμνάσιο ■ Λύκειο

Το θέμα της παρουσίασης επιλέγεται από το σχολείο.

Στόχος της προσπάθειας είναι να δείξουμε ότι το περιεχόμενο και οι αρχές της δεν μπορούν να επιτευχθούν αν την περιορίσουμε σε ένα απλό εργαλείο για την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος. Μπορούν να επιτευχθούν μόνο αν εξελίξουμε την περιβαλλοντική εκπαίδευση σε μια μορφή εκπαίδευσης για την ιδιότητα του πολίτη, την κριτική συμμετοχή και την ανάληψη προσωπικής ευθύνης για πράξεις και αποφάσεις που συνδέονται με το φυσικό, κοινωνικό, πολιτιστικό και οικονομικό περιβάλλον.

Οι παρουσιάσεις πραγματοποιούνται από εκπαιδευτικό που εργάζεται στο Γραφείο της Επιτροπής Περιβάλλοντος με παραχώρηση υπηρεσιών του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού.

Δημόσιο Νηπιαγωγείο Συνοικισμού Ανθουπόλεως

Μέρα δράσης Α' Δημοτικού Σχολείου Γερίου

Λύκειο και Τεχνική Σχολή Πόλης Χρυσούσης

Α' Δημοτικό Σχολείο Καϊμακλίου

Γυμνάσιο Αγίου Αθανασίου

Υπουργείο Μεταφορών, Συγκοινωνιών και Έργων

► Θαλάσσια ρύπανση

Το Υπουργείο Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, αφουγκραζόμενο τις ανησυχίες των πολιτών για πιθανά κρούσματα θαλάσσιας ρύπανσης, ιδιαίτερα σε λιμενικές περιοχές, ξεκίνησε το 2015 μία προσπάθεια εντοπισμού των πιθανών πηγών ρύπανσης και εξέταση μέτρων πρόληψης.

Μετά από εισήγηση της Επιτροπής Περιβάλλοντος, από τον Σεπτέμβριο του 2016 οι συσκέψεις όλων των αρμόδιων Τμημάτων πραγματοποιούνται σε μηνιαία βάση.

Στις συσκέψεις οι οποίες πραγματοποιούνται υπό τον Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων και την Επίτροπο Περιβάλλοντος συμμετέχουν εκπρόσωποι του Υφυπουργείου Ναυτιλίας, της Αρχής Λιμένων Κύπρου, του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, της Λιμενικής Αστυνομίας, του Τμήματος Περιβάλλοντος, του Τμήματος Αθιείας και Θαλασσιών Ερευνών, του Δήμου Λεμεσού, της Ένωσης Δήμων, του Γενικού Χημείου του Κράτους και του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού (ΚΟΤ).

Κατά τη διάρκεια των συντονιστικών συναντήσεων καταγράφηκαν και αξιολογήθηκαν οι αρμοδιότητες τους, στην προσπάθεια εντοπισμού τυχόν κενών που προκύπτουν από τις ενέργειες και εξουσίες των διαφόρων Υπηρεσιών έτσι ώστε οι πηγές ρύπανσης να εξαλειφθούν οριστικά. Επίσης, λήφθηκαν συγκεκριμένα μέτρα δημιουργίας υποδομών, βελτίωσης διαδικασιών και εντατικοποίησης των ελέγχων. Προτάθηκε και εγκρίθηκε η στήριξη του Δήμου Λεμεσού με κονδύλι της τάξης των €100.000 για αξιοποίηση εξειδικευμένων υπηρεσιών από επαγγελματίες για την επιτήρηση και καταπολέμηση της ρύπανσης στη θαλάσσια περιοχή πουόμενων του κόλπου της Λεμεσού.

Σημαντική ήταν και η απόφαση για την οργάνωση της Γαλάζιας Εκστρατείας η οποία αφορά συντονισμένες εντατικές δράσεις, για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα, από όλες τις αρμόδιες Υπηρεσίες και τον Δήμο Λεμεσού με στόχο των εντοπισμό των πηγών ρύπανσης καθώς και τη δημιουργία κοινής πλατφόρμας.

► Μείωση εκπομπών ρύπων

Στις 11 Ιουλίου, μετά από εισήγηση της Επιτροπής Περιβάλλοντος πραγματοποιήθηκε κοινή σύσκεψη των Υπουρ-

γών Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων και Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, στην παρουσία της Επιτροπής και τεχνοκρατών των δύο Υπουργείων για συζήτηση του θέματος της μείωσης των εκπομπών ρύπων.

Κατά τη διάρκεια της σύσκεψης συζητήθηκε η ανάγκη εξεύρεσης τρόπων μείωσης των εκπομπών ρύπων καθώς και η ανάγκη συντονισμού όλων των εμπλεκόμενων φορέων. Παρουσιάστηκε, επίσης, η υφιστάμενη κατάσταση και η κα Υπουργός ανέφερε ότι θα προβεί, σε συνεννόηση με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς, στις δέουσες ενέργειες για επίτευξη του στόχου της μείωσης των εκπομπών ρύπων από τις οδικές μεταφορές.

► Βιώσιμη κινητικότητα

Η Επίτροπος συνεργάζεται με το Υπουργείο σε θέματα βιώσιμης κινητικότητας. Συμμετέχει, επίσης, στο Συμβούλιο Προώθησης Χρήσης του Ποδηλάτου (Συμβουλευτικό Σώμα του Υπουργείου Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων) το οποίο δημιουργήθηκε με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου (Αρ. Απόφασης 80.109 της 18.1.2016) όπου εγκρίθηκε η σύστασή του.

Το Συμβούλιο Προώθησης Χρήσης του Ποδηλάτου λειτουργεί ως συμβουλευτικό σώμα για τη χάραξη πολιτικής σε σχέση με τη χρήση του. Σκοπός είναι η διασφάλιση του ολοκληρωμένου σχεδιασμού και υλοποίησης υποδομών για τους ποδηλάτες και η ανάληψη ήπιων δράσεων που υποστηρίζουν τη χρήση του ποδηλάτου, με στόχο την αύξηση του μεριδίου διακινήσεων με το ποδήλατο σε επίπεδα παρόμοια με αυτά που παρατηρούνται στα υπόλοιπα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Υπουργείο Άμυνας

Η Επίτροπος Περιβάλλοντος έχει στενή συνεργασία με το Υπουργείο Άμυνας στα θέματα που αφορούν την περιβαλλοντική διαχείριση των στρατοπέδων καθώς και την εκπαίδευση των μονίμων και κληρωτών της Εθνικής Φρουράς σε θέματα περιβάλλοντος.

Το 2018 το Γραφείο Επιτροπής Περιβάλλοντος, το Υπουργείο Άμυνας και η Εθνική Φρουρά είχαν την πιο κάτω συνεργασία:

► Καταρτίστηκε το πρόγραμμα των εκπαιδεύσεων το οποίο θα συνεχιστεί και το 2019 με θέμα τη διαχείριση των αποβλήτων.

2 Νοεμβρίου – Σε συνέντευξη Τύπου η Υπουργός Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων και η Επίτροπος Περιβάλλοντος εκ μέρους του Συμβουλίου Πρώτης Χρήσης Ποδηλάτου ανέλυσαν τους στόχους της εκστρατείας «Κινήσου Έξυπνα»

- ▶ Η Εθνική Φρουρά συμμετείχε και το 2018 στην εκστρατεία «Let's do it! Cyprus – Καθαρίζω την Κύπρο».
- ▶ Επίσης, στο πλαίσιο του θεματικού μήνα σχετικά με το περιβάλλον, διοργάνωσε στις 2 Ιουλίου ενημερωτική ημερίδα με τίτλο «Ενοπλες Δυνάμεις και Περιβάλλον» υπό την αιγίδα της Επιτροπής Περιβάλλοντος η οποία παρακολούθησε την ημερίδα και απηύθυνε χαιρετισμό.

Στόχος της συνεργασίας είναι η ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των μελών της Εθνικής Φρουράς αναφορικά με την ορθή περιβαλλοντική διαχείριση ούτως ώστε να αποτελέσει φορέα ανάπτυξης της περιβαλλοντικής συνείδησης των αριανών πολιτών της Κυπριακής Δημοκρατίας.

18 Ιουλίου – Συνάντηση Επιτροπής Περιβάλλοντος με τον Υπουργό Άμυνας

Ομάδες εθνοφρουρών συμμετείχαν στον καθαρισμό του πάρκου Αθαλάσσης καθώς και άλλων περιοχών στο πλαίσιο της εκστρατείας «Let's do it! Cyprus – Καθαρίζω την Κύπρο» 2018.

Βουλή των Αντιπροσώπων

Η συνεργασία με την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος είναι αγαστή και ουσιώδης. Η Επιτροπή ή εκπρόσωπος του Γραφείου συμμετέχει σε όλες σχεδόν τις συνεδριάσεις καταθέτοντας απόψεις. Σε αρκετές περιπτώσεις ο Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος ζήτησε από την Επιτροπή να συντονίσει τα αρμόδια Τμήματα και τους ενδιαφερόμενους φορείς και να συνοψίσει τις απόψεις τους ώστε να διευκολυνθεί το έργο τόσο της Επιτροπής όσο και των αρμοδίων Τμημάτων.

Καλείται, επίσης, συχνά και σε άλλες συνεδρίες όταν οι Πρόεδροι των Επιτροπών με βάση την ημερήσια διάταξη κρίνουν ότι η παρουσία και οι απόψεις της Επιτροπής θα βοηθήσουν τις εργασίες της Επιτροπής.

ευαισθητοποίηση των πολιτών για θέματα περιβάλλοντος, ποιότητας ζωής και βιώσιμης ανάπτυξης.

Επίσης, η Επιτροπή θέτει υπό την αιγίδα της και παρευρίσκεται ή/και συνδιοργανώνει πολλές δράσεις και εκδηλώσεις των τοπικών Αρχών σε όλες τις επαρχίες.

Σημαντικός στόχος του Γραφείου της Επιτροπής Περιβάλλοντος είναι οι δήμοι και κοινότητες να έχουν ως οδικό χάρτη τους 17 Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης και ιδιαίτερα τον Στόχο 11 που αφορά τη δημιουργία βιώσιμων πόλεων /κοινοτήτων ώστε κάποιες από αυτές να επιτύχουν τη συμμετοχή τους στα βραβεία «European Green Capital Award» και «European Green Leaf».

Το βραβείο «European Green Capital Award» απονέμεται

14 Μαρτίου – Ενημέρωση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για τις αναπτύξεις ξενοδοχείων/επαύλων και κτηρίων που προγραμματίζονται να γίνουν στην περιοχή «Σπήλιοι της Πέγειας».

Τοπική Αυτοδιοίκηση

Η συνεργασία της Επιτροπής με την Ένωση Δήμων, την Ένωση Κοινοτήτων καθώς και τις τοπικές Αρχές είναι στενή και συνεχής. Υπάρχει συνεργασία τόσο σε επίπεδο υλοποίησης των πολιτικών/στρατηγικών του κράτους και της εφαρμογής των νόμων όσο και σε επίπεδο δράσεων και προγραμμάτων που στοχεύουν κυρίως στην ενημέρωση και

κάθε χρόνο σε μια ευρωπαϊκή πόλη, με πληθυσμό άνω των 100.000 κατοίκων, η οποία έχει επενδύσει σημαντικά στην εφαρμογή μέτρων που αποσκοπούν στην περιβαλλοντική, κοινωνική και οικονομική βιωσιμότητα. Το βραβείο «European Green Leaf» απευθύνεται σε πόλεις με πληθυσμό από 20.000 έως 100.000 κατοίκους. Στόχος του βραβείου είναι να αναγνωριστούν και να προωθηθούν οι προσπάθειες των τοπικών Αρχών που αφορούν στην

περιβαλλοντική διαχείριση. Σημαντικοί λόγοι συμμετοχής είναι η αύξηση του τουρισμού και των ξένων επενδύσεων, η ενίσχυση της τοπικής οικονομίας, η σημαντική προβολή και η δημιουργία νέων θέσεων εργασίας. Επιπρόσθετα, οι νικητές και οι φιναλίστ έχουν πρόσβαση στην πλατφόρμα «European Green Capital Network» και «European Green Leaf Network» αντίστοιχα, όπου μπορούν να βρουν εργασία (καλές πρακτικές, ανταλλαγή γνώσεων με άλλες πόλεις) για να υποστηρίξουν τις δράσεις τους.

Στο πλαίσιο του πιο πάνω στόχου η Επίτροπος και οι Λειτουργοί του Γραφείου της είναι στη διάθεση των τοπικών Αρχών για συναντήσεις, ενημερώσεις, εκπαιδεύσεις και δράσεις καθημερινά και τα σαββατοκύριακα ανεξαρτήτως ωραρίου.

Το πλάνο εργασιών του Γραφείου με τις τοπικές Αρχές επικεντρώνεται σε 12 συγκεκριμένους τομείς:

1. Συμβολή στην αντιμετώπιση της παγκόσμιας κλιματικής αλλαγής
2. Ανάπτυξη βιώσιμων μεταφορών
3. Δημιουργία πράσινων αστικών περιοχών που ενσωματώνουν την αειφόρο χρήση της γης
4. Διατήρηση της φύσης και της βιοποικιλότητας
5. Βελτίωση του ατμοσφαιρικού αέρα
6. Μείωση των επιπέδων θορύβου
7. Αποτελεσματική διαχείριση αποβλήτων
8. Ορθολογική κατανάλωση νερού
9. Επεξεργασία λυμάτων
10. Οικολογική καινοτομία και βιώσιμη απασχόληση
11. Διαχείριση του περιβάλλοντος
12. Ενεργειακή απόδοση

Επίτροπος Εθελοντισμού και ΜΚΟ

Η συνεργασία του Γραφείου Επιτρόπου Περιβάλλοντος και του Γραφείου Επιτρόπου Εθελοντισμού και ΜΚΟ είναι συνεχής και ουσιαστική. Τα δύο Γραφεία προωθούν δράσεις και στηρίζουν πρωτοβουλίες και δράσεις μη κυβερνητι-

27 Νοεμβρίου – 35η Ετήσια Γενική Συνέλευση της Ένωσης Δήμων

1η Νοεμβρίου– Βραβεία «Lets do it!»

κών οργανώσεων που έχουν ως στόχο την προστασία του περιβάλλοντος, τη βιώσιμη ανάπτυξη και την καλλιέργεια περιβαλλοντικής συνείδησης.

Αντιπροσωπεία Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην Κύπρο

Η Επίτροπος Περιβάλλοντος συνεργάζεται στενά με την Αντιπροσωπεία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην Κύπρο και τον Επικεφαλής της Αντιπροσωπείας κ. Ιερόθεο Παπαδόπουλο, με στόχο την προώθηση των ευρωπαϊκών πολιτικών για την προστασία του περιβάλλοντος, τη βιώσιμη ανάπτυξη και την κυκλική οικονομία μέσα από δράσεις στην Κύπρο.

31 Οκτωβρίου – Στο Ανοικτό Πανεπιστήμιο Κύπρου (ΑΠΚΥ) δώσαμε διάλεξη στους/στις μεταπτυχιακούς/ες φοιτητές/ήτριες του Προγράμματος Σπουδών Διαχείρισης και Προστασίας Περιβάλλοντος και στους/στις διδακτορικούς/ές φοιτητές/ήτριες του Εργαστηρίου Χημικής Μηχανικής και Μηχανικής Αειφορίας του ΑΠΚΥ με θέμα τη «Νέα Στρατηγική της ΕΕ για τη θαλάσσια πλαστική ρύπανση και τις επιπτώσεις στην Μπλε Οικονομία»

Η Επίτροπος και ο Επικεφαλής της Αντιπροσωπείας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην Κύπρο συμμετείχαν από κοινού σε ημερίδες/διαλέξεις με στόχο την ενημέρωση των πολιτών για την νέα πολιτική της ΕΕ για τη μείωση της πλαστικής ρύπανσης.

Επίσης, η Αντιπροσωπεία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην Κύπρο συμμετείχε ως συνδιοργανωτής ή υποστηρικτής στις εκστρατείες του Γραφείου:

- ▶ Λέμε "Όχι" στο Πλαστικό Καθαμάκι
- ▶ Lets do it! Cyprus – Καθαρίζω την Κύπρο

Γραφείο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στην Κύπρο

Η Επίτροπος συνεργάζεται στενά με το Γραφείο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στην Κύπρο, και ιδιαίτερα με το

Γραφείο Ενημέρωσης, κυρίως μέσω της συνδιοργάνωσης ημερίδων ή/και δράσεων σε θέματα που σχετίζονται με τις αποφάσεις του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για την προστασία του περιβάλλοντος και τη βιώσιμη ανάπτυξη.

12 Οκτωβρίου – Στο Προεδρικό Μέγαρο με τα παιδιά του Ειδικού Σχολείου Άγιος Σπυρίδωνας Λάρνακας

Παράδειγμα αποτελεί η δράση που πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο της πανευρωπαϊκής πρωτοβουλίας «Διαβούλευση με τους πολίτες για το Μέλλον της Ευρώπης», στις 12 Οκτωβρίου, στο Προεδρικό Μέγαρο, με θέμα: «Quo Vadis Europa; Το Μέλλον της Ευρώπης και ο ρόλος της ΕΕ στη διεθνή σκηνή», η οποία συνδιοργανώθηκε από το Γραφείο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στην Κύπρο, το Υπουργείο Εξωτερικών και το Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών.

Κατά την έναρξη της εκδήλωσης μαθητές και μαθήτριες του Ειδικού Σχολείου Άγιος Σπυρίδωνας Λάρνακας, συνοδευόμενοι/ες από την Επίτροπο, μοίρασαν στους/στις παρευρισκόμενους/ες επαναχρησιμοποιούμενα καλαμάκια, στο πλαίσιο της εκστρατείας «Λέμε Όχι στο Πλαστικό Καλαμάκι» που έχει ως στόχο τη μείωση της χρήσης πλαστικού και την προστασία του περιβάλλοντος.

Πανεπιστήμια και άλλα εκπαιδευτικά ιδρύματα

Υπάρχει συνεχής συνεργασία με όλα τα πανεπιστήμια της Κύπρου και η Επίτροπος θέτει υπό την αιγίδα της ή/και στηρίζει με την παρουσία της δράσεις, εκδηλώσεις και προγράμματα περιβαλλοντικού ενδιαφέροντος και ερευνητικού χαρακτήρα.

Το Γραφείο στηρίζει την προσπάθεια υλοποίησης ερευνητικών προγραμμάτων με υποστηρικτικές επιστολές (support letters) και με συμμετοχή ως συνεργαζόμενο μέλος (associate partner), ως μέλος τεχνικών/διαχειριστικών επιτροπών (steering committees) καθώς και στη διάχυση των αποτελεσμάτων (awareness). Επίσης, η Επί-

29 Νοεμβρίου – Υπογραφή Μνημονίου Συνεργασίας με το Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου (ΤΕΠΑΚ)

15 Σεπτεμβρίου – Η Επίτροπος, σε ημερίδα που διοργάνωσε το KES COLLEGE σε συνεργασία με τον Σύνδεσμο Βιοκαθηγητών Κύπρου και την Αναπτυξιακή Λάρνακας-Αμμοχώστου, μιλά ως φοιτητές/φοιτήτριες και καθηγητές/καθηγήτριες για το μέλλον της βιολογικής γεωργίας και τις προοπτικές ανάπτυξης της στην Κύπρο

7 Ιουνίου – Υπογραφή Μνημονίου Συνεργασίας με το Ανοικτό Πανεπιστήμιο Κύπρου (ΑΠΚΥ)

13 Δεκεμβρίου – Διάλεξη στο Ευρωπαϊκό Πανεπιστήμιο, σε φοιτητές/φοιτήτριες του Τμήματος Νομικής με θέμα «Νέα Στρατηγική και Αποφάσεις της ΕΕ για τα Πλαστικά μιας Χρήσης και τη Θαλάσσια Πλαστική Ρύπανση»

1η Ιουνίου – Προβολή της ταινίας «Πενταδάκτυλος: Τόσο κοντά μα τόσο μακριά» στο Πανεπιστήμιο Νεάπολης. Η εκδήλωση πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο της Παγκόσμιας Ημέρας Περιβάλλοντος υπό την αιγίδα της Επιτροπής η οποία ήταν και ομιλήτρια

τροπος καλείται συχνά να δώσει διαλέξεις σε φοιτητές/φοιτήτριες ή να συμμετάσχει ως ομιλήτρια σε συνέδρια που διοργανώνουν.

Η Επίτροπος έχει υπογράψει μνημόνιο συνεργασίας με το Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου (ΤΕΠΑΚ) και το Ανοικτό Πανεπιστήμιο Κύπρου (ΑΠΚΥ) με στόχο την περαιτέρω ενίσχυση της υφιστάμενης πολυεπίπεδης συνεργασίας που έχουν αναπτύξει τα τελευταία χρόνια προς όφελος του κοινωνικού συνόλου.

16 Οκτωβρίου – Το Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο Λεμεσού (ΕΒΕΛ) και το Γραφείο Επιτρόπου Περιβάλλοντος πραγματοποίησαν εκδήλωση με τίτλο «Zero Waste to Landfill».

Επαγγελματικοί και οικονομικοί φορείς

Η συνεργασία με την Ομοσπονδία Εργοδοτών και βιομηχάνων (ΟΕΒ), το Κυπριακό Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο (ΚΕΒΕ), επαγγελματικούς συνδέσμους, επιχειρήσεις/οργανισμούς και πολίτες βρίσκεται σε πολύ καλή επίπεδα και η Επίτροπος είναι πάντα στη διάθεσή τους για ανταλλαγή απόψεων και κοινές ενέργειες και δράσεις. [Κυπριακό Δίκτυο για την Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη \(CSR CYPRUS\)](#)

Η εταιρική κοινωνική ευθύνη (ΕΚΕ) σχετίζεται με την εθελοντική συνεισφορά των οργανισμών στην επίτευξη των στόχων της βιώσιμης ανάπτυξης ή της βιωσιμότητας. Η ΕΚΕ εκδηλώνεται όταν οι οργανισμοί ενδιαφέρονται να αναπτύξουν δραστηριότητες που εμπίπτουν στο πλαίσιο της εταιρικής κοινωνικής ευθύνης, ενώ ταυτόχρονα προωθούν μια πιο δίκαιη κοινωνία και ένα καθαρότερο περιβάλλον. Η συνεισφορά των οργανισμών συχνά πραγματοποιείται μέσω της υιοθέτησης της πολιτικής της κοινωνικής ευθύνης καθώς και της υιοθέτησης ενός συνόλου εργαλείων που επιτρέπουν τη διαχείριση του οργανισμού, αφού ληφθούν υπόψη οι οικονομικές, χρηματοδοτικές, κοινωνικές και περιβαλλοντικές πτυχές.

Αυτή η νέα φιλοσοφία διαχείρισης των οργανισμών απαιτεί την επέκταση των ευθυνών τους, οι οποίες παραδοσιακά είναι εστιασμένες σε οικονομικές και χρηματοδοτικές πτυχές. Τώρα οι ευθύνες πρέπει να επεκταθούν στις κοινωνικές και περιβαλλοντικές παραμέτρους.

[Το Γραφείο συνεργάζεται στενά με το Κυπριακό Δίκτυο για την Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη καθώς και με αρκετά μέλη του, τόσο σε επίπεδο δράσεων όσο και σε επίπεδο ενημερώσεων και εκπαυτεύσεων.](#)

Πολλοί οργανισμοί/επιχειρήσεις μετά από συνάντηση με το Γραφείο της Επιτροπής Περιβάλλοντος και ανταλλαγή απόψεων, υιοθετούν περιβαλλοντικές προτάσεις του Γραφείου, τις οποίες υλοποιούν στο πλαίσιο της Εταιρικής Κοινωνικής τους Ευθύνης.

Κυπριακή Εταιρεία Πιστοποίησης

Το Γραφείο συνεργάζεται με την Κυπριακή Εταιρεία Πιστοποίησης (ΚΕΠ) για την προώθηση και εφαρμογή προτύπων ποιότητας που αφορούν, κυρίως, την περιβαλλοντική διαχείριση όπως είναι το Σύστημα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης ISO 14001, το Σύστημα Οικολογικής Διαχείρισης και Οικολογικού Ελέγχου με βάση τον Κανονισμό 1221/2009 (EMAS), το Σύστημα Ενεργειακής Διαχείρισης ISO 50001, τη διεξαγωγή ελέγχων σε παιδικές χαρές με βάση τα Ευρωπαϊκά Πρότυπα EN 1176, EN 1177, EN 14960 καθώς και την επαλήθευση έκθεσης εκπομπών αερίων θερμοκηπίου.

Επίσης, εργάζονται από κοινού ώστε να δημιουργηθούν οι προϋποθέσεις για επαλήθευση της σταδιακής εφαρμογής του ISO 37101 για Βιώσιμες Πόλεις/Κοινότητες.

Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών

Το Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών (ΓΤΠ) διαχειρίζεται την επικοινωνιακή στρατηγική της Κυβέρνησης και συντονίζει τις σχέσεις επικοινωνίας μεταξύ του κοινού και των αρχών, τις σχέσεις με τους δημοσιογράφους και τις διαδικτυακές κοινότητες, μέσα από συνέργειες του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα.

Η συνεργασία του Γραφείου της Επιτροπής Περιβάλλοντος με το ΓΤΠ είναι άρτια και συνεχής αφού στηρίζει τις δράσεις του Γραφείου με τη δημιουργία των ενημερωτικών εντύπων, σποτ και άλλου υλικού για ενημέρωση του κοινού, στο πλαίσιο των δράσεων/εκστρατειών που το Γραφείο αναλαμβάνει.

Επίσης, σε πλείστες περιπτώσεις το ΓΤΠ αποτελεί συνδιοργανωτή ή/και υποστηρικτή των δράσεων του Γραφείου της Επιτροπής Περιβάλλοντος προσδίδοντας κύρος και συμβάλλοντας περαιτέρω στην επικοινωνιακή προώθηση τους, αφού συχνά η Διευθύντρια και οι Λειτουργοί του ΓΤΠ είναι συνοδοιπόροι στις προσπάθειές μας.

14 Ιουνίου – Το Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών γίνεται Green Office

Μετά από εισήγηση της Επιτροπής το ΓΤΠ έχει ενταχθεί στο πρόγραμμα «Green Offices» και έχει πιστοποιηθεί.

Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης (ΜΜΕ)

Η Επίτροπος διατηρεί καλή συνεργασία με τους λειτουργούς των ΜΜΕ. Αποστέλλει ανακοινώσεις Τύπου, κυρίως ενημερωτικού χαρακτήρα, δίνει συνεντεύξεις, συμμετέχει σε εκπομπές, είναι στη διάθεση των δημοσιογράφων για παροχή ενημερωτικού υλικού και χρησιμοποιεί ως μέσα ενημέρωσης των πολιτών την ιστοσελίδα του Γραφείου, και τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης Facebook και Twitter.

Ομοσπονδία Περιβαλλοντικών Οργανώσεων και άλλες περιβαλλοντικές /φιλοζωικές οργανώσεις

Υπάρχει επικοινωνία με την Ομοσπονδία Περιβαλλοντικών Οργανώσεων Κύπρου, καθώς και με τις πλείστες περιβαλλοντικές και φιλοζωικές οργανώσεις και μη κερδοσκοπικούς οργανισμούς που ασχολούνται με την προστασία του περιβάλλοντος, τη βιώσιμη ανάπτυξη και την κυκλική οικονομία.

Σε όλες τις εκστρατείες τις οποίες συντονίζει το Γραφείο της Επιτροπής καλούνται να συμμετάσχουν ενεργά και το Γραφείο είναι πάντα στη διάθεσή τους για διάλογο και στήριξη των αιτημάτων και δράσεών τους.

Σε θέματα περιβαλλοντικής πολιτικής οι απόψεις των μη κερδοσκοπικών οργανισμών λαμβάνονται πολύ σοβα-

ρά υπόψη από την Επίτροπο και σε αρκετές περιπτώσεις συζητούνται διεξοδικά σε επιμέρους συναντήσεις ή/και συσκέψεις.

Η Επίτροπος υποβοηθά τις οργανώσεις στη διευθέτηση συναντήσεων με όλους/όλες τους/τις Υπουργούς καθώς και με εκπροσώπους της Αντιπροσωπείας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην Κύπρο για συζήτηση περιβαλλοντικών θεμάτων που εμπίπτουν στους άξονες δράσης τους.

Παγκύπριο Συντονιστικό Συμβούλιο Εθελοντισμού και εθελοντικές οργανώσεις

Η Επίτροπος Περιβάλλοντος έχει υπογράψει μνημόνιο συνεργασίας με το Παγκύπριο Συντονιστικό Συμβούλιο Εθελοντισμού (ΠΣΣΕ). Επίσης, έχουν καταρτίσει από κοινού το πρόγραμμα «Εθελοντισμός για Πράσινες Κοινότητες» το οποίο περιλαμβάνει κοινές δράσεις σε θέματα προστασίας του περιβάλλοντος και αειφόρου ανάπτυξης. Το πρόγραμμα βρίσκεται σε πορεία υλοποίησης από τον Σεπτέμβριο του 2016 και συνεχίζεται με επιτυχία.

Το 2018 πραγματοποιήθηκαν από κοινού τρεις ημερίδες:

- ▶ 14 Απριλίου – Στην κοινότητα Σαλαμιούς στην Πάφο με θέμα «Προφύλαξη των Παιδιών από τη Μη Ιονίζουσα Ακτινοβολία».
- ▶ 14 Οκτωβρίου – Στην κοινότητα Μουτταγιάκας στη Λε-

15 Νοεμβρίου – Ο Λειτουργός του Γραφείου κ. Μάριος Ευθυμίου με τον τέως Πρόεδρο του ΠΣΣΕ κ. Σταύρο Οθόνη και άλλους συντελεστές της εκδήλωσης στην κοινότητα Μουτταγιάκας.

μεσό με θέμα «Το Πλαστικό – Εχθρός της Γης».

- ▶ 22 Νοεμβρίου – Στην κοινότητα Λιοπετρίου στην Αμμόχωστο με θέμα «Προφύλαξη των Παιδιών από τη Μη Ιονίζουσα Ακτινοβολία».

Κοινωνία των πολιτών

Το Γραφείο μας είναι ανοικτό στους πολίτες και τα οργανωμένα σύνολα για παράπονα, απόψεις, εισηγήσεις και απορίες. Δεχόμαστε αρκετές επισκέψεις και πάρα πολλά τηλεφωνήματα.

Επισημαίνουμε την ανάγκη δημιουργίας τηλεφωνικής γραμμής του πολίτη για θέματα περιβάλλοντος και γραμμής άμεσης δράσης.

▶ Παράπονα πολιτών

Το Γραφείο της Επιτροπής Περιβάλλοντος έχει χειριστεί, κατά το 2018, περίπου 50 παράπονα πολιτών με σχετική επιστολογραφία προς τα αρμόδια Υπουργεία, Τμήματα και Υπηρεσίες, και άλλα 80 παράπονα τηλεφωνικώς.

Τα παράπονα πολιτών αφορούσαν, κυρίως, τα πιο κάτω θέματα:

- ◊ Παράνομη εναπόθεση σκουπιδιών
- ◊ Παράνομη υλοτομία
- ◊ Κόψιμο δέντρων σε πάρκα και κατοικημένες περιοχές
- ◊ Χωροθέτηση έργων με επιπτώσεις στο περιβάλλον
- ◊ Όχληση
- ◊ Κεραίες κινητής τηλεφωνίας
- ◊ Πρατήρια βενζίνης σε κατοικημένες περιοχές
- ◊ Παράνομη λατόμηση

Οι πολίτες ενημερώνονται για την ακολουθούμενη διαδικασία καθώς και για τις απαντήσεις των αρμοδίων Τμημάτων που αφορούν την υπόθεσή τους.

Συμμετοχή σε Συμβούλια

Η Επίτροπος Περιβάλλοντος είναι μέλος στα κάτωθι Συμβούλια και Επιτροπές, και, ως εκ τούτου, συμμετέχει ενεργά στις συνεδριάσεις και προγραμματισμένες δράσεις τους (συνέδρια, εκδηλώσεις κ.λπ.):

1. Συμβούλιο Εθνικής Επιτροπής Περιβάλλον και Υγεία του Παιδιού

Η «Εθνική Επιτροπή Περιβάλλον και Υγεία του Παιδιού (ΕΕΠΥΠ)» συστάθηκε το 2004 με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου. Αποστολή της είναι η προστασία του εμβρύου και του παιδιού από περιβαλλοντικούς κινδύνους που απειλούν την υγεία του, καθώς και η προαγωγή υγιούς και ασφαλούς περιβάλλοντος με την ελάχιστη δυνατή έκθεση σε ανθυγιεινούς περιβαλλοντικούς παράγοντες, ώστε να διασφαλίζονται η ομαλή σωματική, πνευματική και ψυχική ανάπτυξή τους και οι προϋποθέσεις υγιούς μελλοντικής ζωής.

Με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου με Αρ. 830 η οποία δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα με αριθμό 4545 της 4ης Αυγούστου 2017, η Επίτροπος Περιβάλλοντος διορίστηκε για 2η θητεία (2017-2020) ως μέλος του Συμβουλίου της Εθνικής Επιτροπής Περιβάλλον και Υγεία του Παιδιού.

Η ΕΕΠΥΠ προκειμένου να φέρει εις πέρας την αποστολή της:

- ▶ Συμμετέχει στη διαμόρφωση πολιτικών ή νομοσχεδίων που μπορεί να επηρεάζουν (άμεσα ή έμμεσα) την υγεία των παιδιών.
- ▶ Πρωθει και υλοποιεί ερευνητικές δραστηριότητες που αποσκοπούν στη διερεύνηση των επιπτώσεων του περιβάλλοντος στην υγεία του παιδιού και του εμβρύου με έμφαση στην πρόληψη ασθενειών περιβαλλοντικής αιτιολογίας.
- ▶ Επιμορφώνει επαγγελματίες υγείας, εκπαιδευτικούς, πολιτικούς και οργανωμένα σύνολα γονέων για τις επιπτώσεις της ρύπανσης του περιβάλλοντος στην υγεία του παιδιού και για στρατηγικές πρόληψης.
- ▶ Ευαισθητοποιεί γενικά το κοινωνικό σύνολο για τους περιβαλλοντικούς κινδύνους.
- ▶ Αποτελεί το Εθνικό Σημείο Αναφοράς και τον Φορέα

Συνεργασίας για το «Περιβάλλον και Υγεία του Παιδιού» με την Ευρωπαϊκή Ένωση, τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας και άλλους διεθνείς οργανισμούς.

Για την προώθηση και τον συντονισμό δράσεων σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο για διερεύνηση, ευαισθητοποίηση και πρόληψη των επιπτώσεων των περιβαλλοντικών τοξικών παραγόντων στο παιδί, η Επιτροπή ετοιμάζει και συντονίζει το Εθνικό Σχέδιο Δράσης «Περιβάλλον και Υγεία του Παιδιού», το οποίο εγκρίνεται από το Υπουργικό Συμβούλιο και έχει βασικό σκοπό την πρόληψη των ασθενειών που σχετίζονται με την έκθεση των παιδιών σε περιβαλλοντικούς κινδύνους.

Η «Εθνική Επιτροπή Περιβάλλον και Υγεία του Παιδιού»

1η Νοεμβρίου – Η Επίτροπος απευθύνει χαιρετισμό στη 15η Ετήσια Εκπαιδευτική Ημερίδα της «Εθνικής Επιτροπής Περιβάλλον και Υγεία του Παιδιού» που συνδιοργανώθηκε με την Παιδιατρική Εταιρεία Κύπρου στο Ινστιτούτο Νευρολογίας και Γενετικής

αποτελεί τη μοναδική επιστημονική επιτροπή – σύμβουλο του Υπουργείου Υγείας για θέματα που αφορούν την επίδραση περιβαλλοντικών παραγόντων στην υγεία των παιδιών.

Η Επίτροπος αποτελεί ενεργό μέλος της Επιτροπής, εκφράζοντας και εκπροσωπώντας σε κάθε περίπτωση τις επιστημονικά τεκμηριωμένες θέσεις της. Επίσης, αρκετές δράσεις (συνέδρια, εκστρατείες κ.λπ.) της Επιτροπής συνδιοργανώνονται με το Γραφείο.

2. Συμβούλιο του Ενεργειακού Γραφείου Κύπρου

Το Ενεργειακό Γραφείο Κύπρου είναι ανεξάρτητος, μη κυβερνητικός, μη κερδοσκοπικός οργανισμός, ο οποίος ιδρύθηκε το 2009. Η σύσταση και η λειτουργία του Ενεργειακού Γραφείου συγχρηματοδοτήθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, μέσω του Προγράμματος «Ευφυής Ενέργεια για την Ευρώπη» και από την Ένωση Κοινοτήτων Κύπρου, για τρία χρόνια. Το Ενεργειακό Γραφείο έχει καταστεί σημείο ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης της τοπικής κοινωνίας, παρέχοντας ταυτόχρονα εκπαίδευση και επαγγελματική κατάρτιση.

- ▶ Συμμετέχει σε ερευνητικά προγράμματα σε συνεργασία με τοπικούς, ευρωπαϊκούς και διεθνείς οργανισμούς, συμβάλλοντας στην καινοτομία, την έρευνα και τη βιώσιμη ανάπτυξη.

- ▶ Ενισχύει τον ρόλο των τοπικών Αρχών σε θέματα ενεργειακού σχεδιασμού, παρέχοντας τεχνική υποστήριξη για την ανάπτυξη και υλοποίηση δράσεων για την αντιμετώπιση και την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή.

- ▶ Συμμετέχει στην κυπριακή κοινοπραξία που συντονίζει το Σχέδιο Περιφερειακής Καινοτομίας και Επιχειρηματικότητας του Ευρωπαϊκού Ινστιτούτου Καινοτομίας και Τεχνολογίας για την περιφέρεια της Λεβαντίνης (Climate-KIC RIS), με στόχο την εκπαίδευση, τη δικτύωση, καθώς και την ανάπτυξη και προώθηση καινοτόμων λύσεων για τη διαμόρφωση μιας οικονομίας χαμηλού άνθρακα.

Το Ενεργειακό Γραφείο διοικείται από ενδεκαμελές Διαχειριστικό Συμβούλιο μεταξύ των οποίων και ο/η εκάστοτε Επίτροπος Περιβάλλοντος.

Όραμα του Ενεργειακού Γραφείου είναι «να συμβάλει ενεργά στην εξοικονόμηση ενεργειακών πόρων, στην προστασία του περιβάλλοντος και στη βελτίωση της ποιότη-

Cyprus Energy Agency

τας ζωής. Στόχοι του είναι η προώθηση των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας, των βιώσιμων μεταφορών, της ενεργειακής απόδοσης και η αντιμετώπιση και προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή».

Η Επίτροπος Περιβάλλοντος συμμετέχει στις συνεδριάσεις του Διαχειριστικού Συμβουλίου και στηρίζει έμπρακτα τις δράσεις και τα προγράμματα του Ενεργειακού Γραφείου.

3. Συμβούλιο Προώθησης Χρήσης Ποδηλάτου

Το Συμβούλιο Προώθησης Χρήσης του Ποδηλάτου αποτελεί Συμβουλευτικό Σώμα του Υπουργείου Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων.

Στο εν λόγω Συμβούλιο συμμετέχουν οι ακόλουθοι φορείς:

- ▶ Υπουργείο Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων (Συntonιστής)
- ▶ Τμήμα Δημοσίων Έργων
- ▶ Τμήμα Ποδηλοδομίας και Οικίσσεως
- ▶ Τμήμα Περιβάλλοντος
- ▶ Ένωση Δήμων (τρεις εκπρόσωποι)
- ▶ Κυπριακή Ομοσπονδία Ποδηλασίας (τρεις εκπρόσωποι)
- ▶ Επίτροπος Περιβάλλοντος

Όραμα του Συμβουλίου είναι «το ποδήλατο να καταστεί μια αξιόπιστη επιλογή ως μέσο μεταφοράς, με στόχο τη βελτίωση της ποιότητας ζωής, της δημόσιας υγείας, του περιβάλλοντος και της οικονομίας».

Στρατηγικοί στόχοι του Συμβουλίου όπως καθορίστηκαν από τα μέλη είναι:

1. Η διαμόρφωση ενός σύγχρονου, ελκυστικού, ολοκληρωμένου και ασφαλούς δικτύου ποδηλατικών υποδομών.
2. Η δημιουργία κουλτούρας για το ποδήλατο.
3. Η προώθηση της ποδηλασίας ως μέσου βελτίωσης της υγείας.
4. Η προώθηση της ποδηλασίας σε συνδυασμό με την αναβάθμιση του αστικού περιβάλλοντος.
5. Η προώθηση της Κύπρου ως ελκυστικού τουριστικού προορισμού για ποδηλασία.

6. Το ποδήλατο ως εργαλείο για τη βελτίωση των περιβαλλοντικών συνθηκών.

7. Το ποδήλατο ως εργαλείο για την τόνωση της οικονομίας.

Η Επίτροπος έχει αναλάβει τον συντονισμό υποεπιτροπής με στόχο τη διοργάνωση της εκστρατείας ενημέρωσης του κοινού για τη νέα νομοθεσία περί ρύθμισης της διακίνησης των ποδηλάτων καθώς και για την προώθηση της χρήσης του ποδηλάτου ως μέσου μεταφοράς.

4. Επιτροπή Παρακολούθησης για τα Επιχειρησιακά Προγράμματα «Ανταγωνιστικότητα και Αειφόρος Ανάπτυξη 2014-2020» και «Απασχόληση, Ανθρώπινοι Πόροι και Κοινωνική Συνοχή 2014-2020»

Το Γραφείο συμμετέχει με δικαίωμα ψήφου στην κοινή Επιτροπή Παρακολούθησης για τα δύο Επιχειρησιακά Προγράμματα «Ανταγωνιστικότητα και Αειφόρος Ανάπτυξη 2014-2020» και «Απασχόληση, Ανθρώπινοι Πόροι και

15 Σεπτεμβρίου – Στο σημείο τερματισμού των ποδηλατιστών που έλαβαν μέρος στον ποδηλατικό γύρο που πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο της Εβδομάδας Κινητικότητας, τα μέλη του Συμβουλίου Προώθησης Χρήσης του Ποδηλάτου σε συνεργασία με την Τροχαία Αρχηγείου διένειμαν ενημερωτικό υλικό και χρήσιμα δώρα στους ποδηλάτες.

Κοινωνική Συνοχή 2014 -2020», αποστολή της οποίας είναι, σύμφωνα με το άρθρο 47(1) του Κανονισμού (ΕΕ) αριθμ. 1303/2013, η διασφάλιση της αποτελεσματικότητας και της ποιότητας υλοποίησης των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων (ΕΠ) σε συμφωνία με τη Διαχειριστική Αρχή (ΔΑ).

Τα καθήκοντα της Επιτροπής Παρακολούθησης, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στα άρθρα 49 και 110 του Κανονισμού (ΕΕ) υπ' αριθμό 1303/2013, είναι να εξετάζει ή/και να εγκρίνει τα πιο κάτω:

- ▶ Τη μεθοδολογία και τα κριτήρια επιλογής των δράσεων τα οποία ετοιμάζονται από τη ΔΑ.
- ▶ Τις Ετήσιες Εκθέσεις και τις Τελικές Εκθέσεις Υλοποίησης των ΕΠ, οι οποίες ετοιμάζονται από τη ΔΑ.
- ▶ Το Σχέδιο Αξιολόγησης για τα ΕΠ, το οποίο καταρτίζεται από τη ΔΑ, όπως και κάθε τροποποίηση του Σχεδίου αυτού. Το Σχέδιο Αξιολόγησης υποβάλλεται στην Επιτροπή Παρακολούθησης προς έγκριση το αργότερο ένα έτος μετά την έγκριση των ΕΠ.
- ▶ Τη Στρατηγική Επικοινωνίας για τα ΕΠ, η οποία καταρτίζεται από τη ΔΑ, όπως και κάθε τροποποίηση της Στρατηγικής αυτής. Η Στρατηγική Επικοινωνίας υποβάλλεται στην Επιτροπή Παρακολούθησης προς έγκριση το αργότερο έξι μήνες μετά την έγκριση των ΕΠ.
- ▶ Κάθε πρόταση της ΔΑ για τροποποίηση των ΕΠ, και, εφόσον το κρίνει κατάλληλο, εκδίδει γνωμοδότηση για κάθε τροποποίηση των ΕΠ που προτείνει η ΔΑ.
- ▶ Όλα τα ζητήματα που επηρεάζουν την επίδοση των ΕΠ, συμπεριλαμβανομένων των συμπερασμάτων των αναθεωρήσεων επιδόσεων.
- ▶ Τα δημοσιονομικά στοιχεία, τους κοινούς και ειδικούς δείκτες των ΕΠ, συμπεριλαμβανομένων των μεταβολών στις τιμές των δεικτών αποτελεσμάτων, και την πρόοδο προς την επίτευξη των ποσοτικά προσδιορισμένων στόχων και των ορόσημων που ορίζονται στο πλαίσιο επιδόσεων και, κατά περίπτωση, των αποτελεσμάτων ποιοτικών αναλύσεων.
- ▶ Την πρόοδο στην εφαρμογή του Σχεδίου Αξιολόγησης και την παρακολούθηση των συμπερασμάτων των αξιολογήσεων.
- ▶ Την υλοποίηση της Στρατηγικής Επικοινωνίας.

- ▶ Την υλοποίηση μεγάλων έργων.
- ▶ Τις δράσεις για την προώθηση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών, των ίσων ευκαιριών, την καταπολέμηση των διακρίσεων, συμπεριλαμβανομένης της προσαρμοστικότητας για τα άτομα με αναπηρίες.
- ▶ Δράσεις για την προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης.
- ▶ Κατά περίπτωση, όταν οι εκ των προτέρων αιρεσιμότητες δεν εκπληρώνονται κατά την ημερομηνία υποβολής της Συμφωνίας Εταιρικής Σχέσης και των ΕΠ, την πρόοδο σχετικά με δράσεις για την τήρηση των ισχυόντων εκ των προτέρων αιρεσιμότητων.
- ▶ Μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής.

Ανάληψη συντονιστικού ρόλου

- ▶ Όχληση από οσμές στην περιοχή Κωνσταντίνου και Ελένης στο Δάλι

Στο πλαίσιο ανάληψης συντονιστικού ρόλου από το Γραφείο για την επίλυση σοβαρού προβλήματος όχλησης από οσμές στην πιο πάνω περιοχή, και μετά από σωρεία συσκέψεων και υλοποίηση εφαρμογής διαφόρων μέτρων άμβλυνσης του προβλήματος σε συνεργασία με τα αρμόδια Τμήματα, τους κατοίκους και τις τοπικές Αρχές, τα οποία βελτίωσαν την κατάσταση όμως δεν έλυσαν οριστικά το πρόβλημα, προτείνουμε να γίνει μια πρώτη **γενική καταγραφή και κατηγοριοποίηση των υποστατικών των βιομηχανικών περιοχών Ιδαλίου, Τσερίου, Λατσιών και Πέρα Χωρίου από μελετητή**. Στόχος της καταγραφής ήταν ο ευκολότερος εντοπισμός πιθανών πηγών ρύπανσης, καθώς και η διευκόλυνση των αρμοδίων Αρχών για παρακολούθηση και έλεγχο εφαρμογής των νομοθεσιών.

Η εργασία αυτή έχει ολοκληρωθεί και αποσταλεί τον Δεκέμβριο του 2017 στις εμπλεκόμενες τοπικές Αρχές και αρμόδια Τμήματα με σκοπό να βοηθήσει, από το 2018 και εντεύθεν, στην εφαρμογή της συνετής αποφυγής μέσω του εντοπισμού πιθανών πηγών ρύπανσης, εύφλεκτων υλικών κ.λπ.

Είναι η πρώτη φορά που έγινε προσπάθεια καταγραφής και κατηγοριοποίησης υποστατικών σε βιομηχανικές περιοχές στην Κύπρο.

Επιπλέον, το Γραφείο έχει αναλάβει την προώθηση της συζήτησης για υποβάθμιση των εν λόγω βιομηχανικών ζωνών καθώς η περιοχή αναπτύσσεται οικιστικά με γρήγορους ρυθμούς, γεγονός που αυξάνει τόσο τη σύγκρουση των κατοίκων με τις Αρχές και τους βιομήχανους όσο και τις πιθανότητες δημιουργίας προβλημάτων ασφάλειας και υγείας των κατοίκων. Εξετάζεται, επίσης, η πιθανότητα εκπόνησης μελέτης για το περιβαλλοντικό αποτύπωμα της εν λόγω περιοχής. Η προσπάθεια επίλυσης του προβλήματος συνεχίζεται.

► **Επεμβάσεις στην κοίτη του Ποταμού Άμαθου καθώς και στην ευρύτερη περιοχή της κοιλάδας Γερμασόγειας**

Η συντονιστική αυτή προσπάθεια, η οποία πραγματοποιείται σε συνεργασία με τον Δήμο Γερμασόγειας και έχει αρχίσει τον Απρίλιο του 2018, στοχεύει στην εξεύρεση τρόπων για άρση των παρανομιών και μεγάλων επεμβάσεων που υπάρχουν στην κοίτη του ποταμού Άμαθου και την εφαρμογή του σχεδίου διαχείρισης στη βάση της μελέτης εκτίμησης των επιπτώσεων της περιοχής και υδρομορφολογικής αποκατάστασης και αποκατάστασης παρόχθιας ζώνης του ποταμού που έχει εκπονηθεί από το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων. Σκοπός είναι η προστασία της κοίτης του ποταμού και η δημιουργία γραμμικού πάρκου μετά από τις απαραίτητες μελέτες.

ΕΚΣΤΡΑΤΕΙΕΣ

Δράσεις Προώθησης των 17 Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης

Το Γραφείο Επιτρόπου Περιβάλλοντος προωθεί τους στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης (ΣΒΑ) των Ηνωμένων Εθνών με πολιτικές και δράσεις. Το 2018 πραγματοποιήθηκαν οι πιο κάτω δράσεις στο πλαίσιο εκστρατειών που διοργάνωσε το Γραφείο μόνο του ή σε συνεργασία με άλλους φορείς προωθώντας συγκεκριμένους ΣΒΑ.

1. Πρωτοβουλία για την Κλιματική Αλλαγή

Στόχος 13: Αναλαμβάνουμε άμεση δράση για την καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής και των επιπτώσεών της.

Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας σε συνάντηση που είχε με την Επίτροπο, στις 4 Ιουνίου, με την ευκαιρία της Παγκόσμιας Ημέρας Περιβάλλοντος, ανταλλάξαν απόψεις για το θέμα της ανάληψης πρωτοβουλίας από την Κύπρο για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής στην ευρύτερη περιοχή της Ανατολικής Μεσογείου και της Μέσης Ανατολής.

Στις 5 Ιουνίου, Παγκόσμια Ημέρα Περιβάλλοντος, ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας προήδρευσε σύσκεψης με θέμα τον συντονισμό για τις δράσεις της Κυβέρνησης σε σχέση με την αντιμετώπιση των φαινομένων της κλιματικής αλλαγής, αφού ειδικές έρευνες έδειξαν ότι η ευρύτερη περιοχή της Μέσης Ανατολής και της Ανατολικής Μεσογείου είναι από τις πλέον ευάλωτες περιοχές του πλανήτη σε ό,τι αφορά την κλιματική αλλαγή.

Κατά τη σύσκεψη ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας έθεσε κατευθύνσεις προκειμένου η Κύπρος να αναλάβει διεθνή πρωτοβουλία, προσφερόμενη να διαδραματίσει συντονιστικό ρόλο στις προσπάθειες που γίνονται από τις χώρες της περιοχής μας για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής και των συνεπειών της στη Μεσόγειο Θάλασσα. Οι προσπάθειες αυτές διεξάγονται στη βάση της Συμφωνίας των Παρισίων για την Κλιματική Αλλαγή, που επιτεύχθηκε στις 12 Δεκεμβρίου 2015, την οποίαν υπέγραψε και η Κυπριακή Δημοκρατία.

Κατά τη σύσκεψη τονίστηκε, επίσης, ότι θα συνεχιστεί και

εντατικοποιηθεί η προσπάθεια για καλλιέργεια περιβαλλοντικής συνείδησης και για διαπαιδαγώγηση των επόμενων γενιών, μέσα από ειδικά προγράμματα και δράσεις τόσο στα σχολεία όσο και ευρύτερα στην κοινωνία.

Στη σύσκεψη συμμετείχαν, μεταξύ άλλων, ο Υπουργός Ενέργειας, ο Κυβερνητικός Εκπρόσωπος, η Επίτροπος Περιβάλλοντος, ο Πρόεδρος του Ινστιτούτου Κύπρου, ο Διευθυντής του Τμήματος Περιβάλλοντος, ως εκπρόσωπος του Υπουργού Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, ο οποίος απουσίαζε στο εξωτερικό και η Συντονίστρια Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης του Υπουργείου Παιδείας.

Η Επίτροπος συνεχίζει τη συνεργασία με τον Υπουργό Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, τον Πρόεδρο του Ινστιτούτου Κύπρου και τη Συντονίστρια Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης του Υπουργείου Παιδείας για την προώθηση της εν λόγω προσπάθειας.

5 Ιουνίου – Σύσκεψη στο Προεδρικό Μέγαρο υπό τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας για την Κλιματική Αλλαγή

2. Ώρα της Γης

Στόχος 13: Αναλαμβάνουμε άμεση δράση για την καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής και των επιπτώσεών της.

Στόχος 7: Διασφαλίζουμε την πρόσβαση σε προσιτή, αξιόπιστη, βιώσιμη και σύγχρονη ενέργεια για όλους.

Εκδήλωση για την «Ώρα της Γης» στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος

Στο πλαίσιο της παγκόσμιας δράσης για την «Ώρα της Γης», η Επίτροπος Περιβάλλοντος σε συνεργασία με το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο και την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος φιλοξένησαν στα έδρανα της Βουλής ομάδα παιδιών από πέντε δημοτικά σχολεία. Στην εκδήλω-

ση παρευρέθηκαν οι Υπουργοί Παιδείας και Πολιτισμού κ. Κώστας Χαμπιαούρης και Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος κ. Κώστας Καδής τονίζοντας με την παρουσία τους τη σημασία της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης και εκπαίδευσης για την αειφόρο ανάπτυξη, ιδιαίτερα στο θέμα της λήψης μέτρων για αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής.

Δεδομένου του γεγονότος ότι οι κλιματικές αλλαγές διασυνδέονται με το σύνολο των περιβαλλοντικών προβλημάτων, το κάθε σχολείο προέβη στις δικές του διαπιστώσεις αναφορικά με το πρόβλημα των κλιματικών αλλαγών σε σχέση με το πρόβλημα της αειφόρου περιβαλλοντικής εκπαιδευτικής του πολιτικής και ακολούθως υπέβαλε τα ερωτήματά του, τα οποία απαντήθηκαν από τους κ.κ. Υπουργούς, τους/τις βουλευτές και την Επίτροπο.

Το υλικό που παρουσίασαν τα σχολεία αποτελούσε προϊόν της εργασίας των μαθητών/τριών που γίνεται στις σχολικές μονάδες στο πλαίσιο της εφαρμογής της αειφόρου περιβαλλοντικής εκπαιδευτικής τους πολιτικής.

21 Μαρτίου – Στο πλαίσιο της παγκόσμιας δράσης για την «Ωρα της Γης» Υπουργοί, βουλευτές και η Επίτροπος Περιβάλλοντος απαντούν σε ερωτήσεις παιδιών από πέντε δημοτικά σχολεία για την κλιματική αλλαγή

Εκδήλωση για την «Ωρα της Γης» στο Προεδρικό Μέγαρο

«Σβήσε τα φώτα και συνδέσου με τη Γη»

Το Σάββατο, 24 Μαρτίου 2, στις 8:30 μ.μ., εκατοντάδες εκατομμύρια πολίτες σε περισσότερες από 180 χώρες σε όλο τον κόσμο ενώθηκαν για τον εορτασμό του πλανήτη, κλείνοντας τα φώτα για μια ώρα, για την «Ωρα της Γης».

Η «Ωρα της Γης» αποτελεί μια συμβολική εκδήλωση, κατά την οποία για μια ώρα, οι πολίτες που συμμετέχουν σε αυτήν σβήνουν συμβολικά τα φώτα για να μεταφέρουν σε ολόκληρη την ανθρωπότητα το μήνυμα της δράσης για την προστασία του πλανήτη και για να στείλουν ένα μήνυμα στους/στις παγκόσμιους/ες ηγέτες/τιδες ότι πρέπει να ληφθούν σοβαρές αποφάσεις για την προστασία της ανθρωπότητας από τις κλιματικές αλλαγές. Με αυτόν τον μηχανισμό, εκατομμύρια άνθρωποι σε ολόκληρο τον κόσμο, κυβερνήσεις, πόλεις, οργανώσεις και επιχειρήσεις γίνονται ο καταλύτης για σημαντικότητες ή και μικρότερες αλλαγές προς όφελος του πλανήτη.

Στην Κύπρο η εμβληματική εκδήλωση διοργανώνεται από την Επίτροπο Περιβάλλοντος και πραγματοποιείται στο Προεδρικό Μέγαρο στην παρουσία του Εξοχότατου Προέδρου της Δημοκρατίας.

24 Μαρτίου – «Ωρα της Γης» 2018 – Ομιλία από τον Εξοχότατο Πρόεδρο της Δημοκρατίας

24 Μαρτίου – «Ωρα της Γης» 2018 – Χαιρετισμός από την Επίτροπο Περιβάλλοντος

3. Μηδενικά Απόβλητα #Zero Waste Cyprus

Στόχος 12: Διασφαλίζουμε πρότυπα βιώσιμης κατανάλωσης και παραγωγής.

12.5 - Έως το 2030, ουσιαστική μείωση της παραγωγής αποβλήτων μέσω της πρόληψης, της μείωσης, της ανακύκλωσης και της επαναχρησιμοποίησης.

Στόχος 11: Δημιουργούμε πόλεις και ανθρώπινους οικισμούς χωρίς αποκλεισμούς, ασφαλείς, ανθεκτικούς και βιώσιμους.

11.6 - Έως το 2030, μείωση του δυσμενούς, κατά κεφαλήν, περιβαλλοντικού αντίκτυπου των πόλεων, δίνοντας ιδιαίτερη προσοχή στην ποιότητα του αέρα και τη διαχείριση των αστικών και άλλων αποβλήτων.

► Let's do it! Cyprus 2018 – ΚαθαρίζΩ την Κύπρο

Η εκστρατεία πραγματοποιήθηκε για πρώτη φορά στην Κύπρο το 2012 από ομάδα εθελοντών και υπό την αιγίδα του Επιτρόπου Περιβάλλοντος. Από το 2014 και εντεύθεν η εκστρατεία πραγματοποιείται από το Δίκτυο Εθελοντών Together Cyprus και το Γραφείο Επιτρόπου Περιβάλλοντος και με υποστηρικτές το Γραφείο Επιτρόπου Εθελοντισμού και ΜΚΟ, το Τμήμα Δασών, την Ένωση Δήμων και την Ένωση Κοινοτήτων.

Το Let's do it! Cyprus – ΚαθαρίζΩ την Κύπρο αποτελεί μέρος της παγκόσμιας εκστρατείας καθαρισμού Let's do it! World, που στόχο έχει να απαλλάξει τις φυσικές περιοχές του κόσμου από τα σκουπίδια. Η ιδέα για αυτή την κινητοποίηση γεννήθηκε το 2008 στην Εσθονία, όπου 50.000 εθελοντές και εθελόντριες μαζεύτηκαν για να καθαρίσουν 10.000 τόνους σκουπιδιών που βρίσκονταν σε δρόμους, δάση, παραλίες και πόλεις και κατάφεραν να καθαρίσουν ολόκληρη τη χώρα τους σε μόνο πέντε ώρες. Σήμερα στο Let's do it! World συμμετέχουν πέραν των 120 χωρών, ανάμεσά τους και η Κύπρος.

Η εκστρατεία αυτή αποτελεί την πιο μεγάλη περιβαλλοντική δράση που έγινε ποτέ στη χώρα μας. Στην εκστρατεία συμμετείχαν 46.000 εθελοντές και εθελόντριες, αριθμός που αντιστοιχεί στο 5,5% του πληθυσμού της χώρας. Κατά τη διάρκεια της εκστρατείας περισυλλέχθηκαν 31.194 kg σύμμικτα σκουπίδια, 18.627 kg ανακυκλώσιμα και 15 ελαστικά.

www.letsdoitcyprus.com
#letsdoitcyprus

καθαρίζΩ την Κύπρο

Το 2018 η συμμετοχή στο Let's Do It! Cyprus ξεπέρασε τους 46,000 εθελοντές

29 Απριλίου – Από την έναρξη της εκστρατείας έξω από το εκκλησάκι των Δεκατριών Οσιομαρτύρων και Ομολογητών στο Γραμμικό Πάρκο Λευκωσίας

29 Απριλίου – Το Τμήμα των Κεντρικών Φυλακών συμμετέχει ανελλιπώς στην εκστρατεία

► Let's Do It! Cyprus Awards

Το Γραφείο Επιτρόπου Περιβάλλοντος και το Δίκτυο Εθελοντών Together Cyprus διοργάνωσαν εκδήλωση παρουσίασης των αποτελεσμάτων και επίδοσης των Let's Do It! Cyprus Awards. Κατά τη διάρκεια της εκδήλωσης, που ήταν αφιερωμένη στους/στις 46.000 χιλιάδες εθελοντές και εθελόντριες που συμμετείχαν στη μεγάλη αυτή περιβαλλοντική δράση, απονεμήθηκαν βραβεία και διπλώματα.

1η Νοεμβρίου – Από την εκδήλωση απονομής των Let's Do It! Cyprus Awards, στο αμφιθέατρο της CYTA

► World Cleanup Day 2018

Η Παγκόσμια Ημέρα Καθαρισμού World Cleanup Day 2018 διοργανώθηκε τον Σεπτέμβριο του 2018 από τους διοργανωτές της εκστρατείας [Let's do it! World](#), θέτοντας για πρώτη φορά ως στόχο την ταυτόχρονη συμμετοχή 150 χωρών συμπεριλαμβανομένων και της Κύπρου.

Στην Κύπρο την παγκόσμια αυτή δράση εκπροσωπεί το Δίκτυο Εθελοντών Together Cyprus το οποίο διοργάνωσε στις 16 Σεπτεμβρίου, σε συνεργασία και υπό την αιγίδα της Επιτροπής Περιβάλλοντος, καθαρισμό της περιοχής γύρω από το Φράγμα της Κλήρου. Υποστηρικτές της δράσης ήταν οι κοινότητες του Συμπλέγματος Ορεινής (Κλήρου, Αρεδιού, Άγιος Ιωάννης, Μαθούντα, Καλό Χωριό, Αγροκπηιά, Άγιος Επιφάνειος, Μιτσερό, Γούρι, Φαρμακάς, Καμπί, Λαζανιά, Φικάρδου), το Γραφείο Επιτροπής Περιβάλλοντος, το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων, το Τμήμα Δασών και το Τμήμα Περιβάλλοντος.

16 Σεπτεμβρίου – Στο πλαίσιο της παγκόσμιας εκστρατείας World Cleanup Day 2018 καθαρίσαμε την περιοχή γύρω από το φράγμα της Κλήρου

Το Δίκτυο Εθελοντών Together Cyprus πραγματοποιεί, σε συνεργασία με το Γραφείο Επιτροπής Περιβάλλοντος και σε συνεχή βάση, μικρότερες εκδηλώσεις καθαρισμού ή/και άλλες δράσεις περιβαλλοντικού χαρακτήρα (π.χ εργαστήρια επαναχρησιμοποίησης υλικών για παιδιά, συμμετοχή σε φεστιβάλ νέων κ.ά).

► Τέλος στα πλαστικά ποτήρια μιας χρήσης

Η [Εβδομάδα Πρόληψης Δημιουργίας Αποβλήτων](#) είναι μια πρωτοβουλία που σκοπό έχει να προβάλλει σε ευρωπαϊκό επίπεδο την εφαρμογή δράσεων ευαισθητοποίησης του κοινού σε θέματα αειφορικής χρήσης πόρων και διαχείρισης αποβλήτων (μείωση, επαναχρησιμοποίηση, ανακύκλωση – 3Rs).

Στην Κύπρο συντονιστής της Εβδομάδας Πρόληψης Δημιουργίας Αποβλήτων (17 – 25 Νοεμβρίου) είναι το Τμήμα Περιβάλλοντος. Στο πλαίσιο αυτό, το Τμήμα Περιβάλλοντος, σε συνεργασία με το Γραφείο Επιτροπής Περιβάλλοντος κάλεσαν όλες τις επιχειρήσεις (καφετέριες, καφεστιατόρια, κ.λπ.) που προσφέρουν ροφήματα σε πλαστικό ποτήρι μιας χρήσης να εφαρμόσουν νέες τακτικές για μείωση της κατανάλωσης των πλαστικών μιας χρήσης, κάνοντας αρχή από την εβδομάδα 17- 25/11/2018.

Συγκεκριμένα, εισηγήθηκαν στις εν λόγω επιχειρήσεις να προτρέπουν τους πελάτες τους να αγοράζουν επαναχρησιμοποιήσιμα ποτήρια ή να φέρνουν μαζί τους τα δικά τους δίνοντάς τους ως κίνητρο έκπτωση στις αγορές

τους. Εισηγήθηκαν, επίσης, στις επιχειρήσεις να χρησιμοποιούν οι ίδιες επαναχρησιμοποιήσιμα ποτήρια, τα οποία να επιστρέφονται από τον πελάτη ο οποίος θα μπορεί να αγοράσει το επόμενο ρόφημά του σε μειωμένη τιμή.

► Κομποστοποίηση

Από τον Απρίλιο του 2016 μέχρι και σήμερα το Γραφείο Επιτρόπου Περιβάλλοντος προτείνει ως θέμα παρουσίασης στα σχολεία αλλά και στην τοπική αυτοδιοίκηση και άλλου, την οικιακή κομποστοποίηση, με στόχο την ενημέρωση και εκπαίδευση του κοινού σε επίπεδο, κυρίως, νοικοκυριού για μείωση των οργανικών αποβλήτων. Ήδη σε σύνολο 117 παρουσιάσεων σε σχολεία οι 51) είχαν ως θέμα την οικιακή κομποστοποίηση και άλλες 42 είχαν ως θέμα τη διαχείριση των στερεών αποβλήτων όπου γίνεται αναφορά και στην κομποστοποίηση αλλά σε μικρότερο βάθος.

Για το εν λόγω θέμα έχει ετοιμαστεί ενημερωτικό φυλλάδιο που καθοδηγεί μικρούς και μεγάλους, βήμα προς βήμα, πώς να επιτύχουν την παραγωγή κόμποστ από τα οργανικά απόβλητα της κουζίνας και του κήπου.

Από τον Σεπτέμβριο του 2017 μέχρι τον Ιούνιο 2018 τοποθετήσαμε κομποστοποιητές σε 100 σχολεία, προϊόν χορηγίας της εκστρατείας «Let's do it! Cyprus – Καθαρίζω την Κύπρο».

Επιπλέον, έγιναν ενημερωτικές διαλέξεις σε συνεργασία με τα κοινοτικά/δημοτικά συμβούλια στους Δήμους Σωτήρας και Λιβαδιών και στις Κοινότητες Πάχνας, Ξυλιάτου, Αρεδιού, Ζωοπηγής, Στρομπιού, Κοράκου, Σκαρίνου και Περβολιών. Το Γραφείο σε συνεργασία με τις τοπικές Αρχές

15 Μαρτίου – Εκπαίδευση των καλογριών στο Μοναστήρι Παναγίας Παντάνασσας στον Κοτσιάτη

έχει διανεμίσει το ενημερωτικό φυλλάδιο σε περίπου 5.000 νοικοκυριά και είναι στη διάθεση των πολιτών και οργανωμένων συνόλων για περαιτέρω καθοδήγηση, κυρίως μέσω τηλεφώνου, αλλά και επί τόπου στον χώρο εφαρμογής.

► Beat Plastic Pollution

Τα Ηνωμένα Έθνη το 2018 καθόρισαν ως κεντρικό θέμα της Παγκόσμιας Ημέρας Περιβάλλοντος την καταπολέμηση της ρύπανσης από τα πλαστικά με σύνθημα «Beat Plastic Pollution: If you can't reuse it, refuse it». Μέσω αυτού μηνύματος τα Ηνωμένα Έθνη καλούσαν τις κυβερνήσεις, τη βιομηχανία, τις κοινότητες και τους πολίτες να συναντηθούν, να συζητήσουν και να διερευνήσουν τις βιώσιμες εναλλακτικές λύσεις για να μειώσουν επειγόντως την παραγωγή και την υπερβολική χρήση πλαστικών μιας χρήσης που ρυπαίνουν τους ωκεανούς και απειλούν την ανθρώπινη υγεία.

◊ Μείωση της χρήσης της πλαστικής σακούλας

Σύμφωνα με τους περί Συσκευασιών και Αποβλήτων Συσκευασιών (Μείωση της Κατανάλωσης Λεπτής Πλαστικής Σακούλας Μεταφοράς) Κανονισμούς του 2017, από την 1η Ιουλίου 2018 όλοι οι πωλητές προϊόντων που διαθέτουν λεπτές πλαστικές σακούλες μεταφοράς στα σημεία πώλησης των προϊόντων τους, θα χρεώνουν, κατ'ελάχιστον πέντε σεντ (€ 0,05) συν ΦΠΑ για κάθε λεπτή πλαστική σακούλα μεταφοράς.

Το Γραφείο Επιτρόπου Περιβάλλοντος, η Αντιπροσωπεία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην Κύπρο, ο Παγκύπριος Σύνδεσμος Υπεραγορών Κύπρου και ο Κυπριακός Σύνδεσμος Καταναλωτών διοργάνωσαν εκστρατεία ενημέρωσης του κοινού για την απαγόρευση της δωρεάν διάθεσης λεπτής πλαστικής σακούλας μεταφοράς από πωλητές προϊόντων με στόχο τη μείωση της χρήσης της. Στις 30 Ιουνίου εκπρόσωποι των πιο πάνω φορέων βρισκόνταν έξω από τις υπεραγορές Σκλαβενίτης, Ιωαννίδης, Κκοιλιάς, Μετρό, Τσιάρτας και Παπαντωνίου διανέμοντας ενημερωτικό υλικό και δωρεάν επαναχρησιμοποιήσιμες τσάντες στους 100 πρώτους πελάτες της κάθε υπεραγοράς.

◊ «ΑΛΛΑΖΩ ΣΥΝΗΘΕΙΕΣ»

Το Γραφείο στήριξε την εκστρατεία «ΑΛΛΑΖΩ ΣΥΝΗΘΕΙΕΣ» που διοργάνωσε η Αντιπροσωπεία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην Κύπρο για προώθηση της χρήσης επαναχρησιμοποιήσιμων τσαντών στους Δήμους Στροβόλου και Αγίου Αθανασίου. Κατά τη διάρκεια της εκστρατείας διανεμήθηκαν 28.500 τσάντες σε νοικοκυριά του Δήμου Στροβόλου και 1.500 σε νοικοκυριά του Δήμου Αγίου Αθανασίου. Διανεμήθηκαν, επίσης, μέσω του Γραφείου μας 20.205 ενημερωτικά φυλλάδια τα οποία εξέδωσε η Αντιπροσωπεία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην Κύπρο για ενημέρωση του κοινού.

7 Ιουλίου – Διανομή τσαντών σε νοικοκυριά του Δήμου Στροβόλου

1η Αυγούστου – Συνέντευξη Τύπου για την εκστρατεία «ΑΛΛΑΖΩ ΣΥΝΗΘΕΙΕΣ» στον Δήμο Αγίου Αθανασίου

21 Οκτωβρίου – Διανομή τσαντών σε νοικοκυριά του Δήμου Αγίου Αθανασίου

13 Αυγούστου – Διανομή τσαντών στην υπεραγορά Κόκκινος στο Παραλίμνι

◊ Λέμε «Όχι» στο Πλαστικό Καθαμάκι

Η πρωτοβουλία για την εκστρατεία «Λέμε Όχι στο Πλαστικό Καθαμάκι» ξεκίνησε από την ομάδα εθελοντισμού του Ειδικού Σχολείου Άγιος Σπυρίδωνας Λάρνακας και τελεί υπό την αιγίδα της Επιτροπής Περιβάλλοντος. Η εκστρατεία, την οποία συνδιοργανώνουν το Ειδικό Σχολείο Άγιος Σπυρίδωνας Λάρνακας, το Γραφείο Επιτροπής Περιβάλλοντος και το Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών έχει ως στόχο την ευαισθητοποίηση των παιδιών για τις επιπτώσεις που έχει το συμβατικό πλαστικό καθαμάκι στο περιβάλλον και την αντικατάστασή του με φιλικό προς το περιβάλλον καθαμάκι σε όλα τα σχολεία δημοτικής και μέσης εκπαίδευσης της Κύπρου. Πέρα από τους περιβαλλοντικούς της στόχους, η εκστρατεία αυτή φιλοδοξεί να αναδείξει και την περιβαλλοντική πτυχή του θέματος αλλά και την εθελοντική προσφορά των παιδιών με ειδικές ανάγκες.

Η πρωτοβουλία στηρίζεται, μεταξύ άλλων, από το Γραφείο Επιτροπής Εθελοντισμού, τον Δήμο Λάρνακας, την Ένωση Δήμων και την Ένωση Κοινοτήτων, την Αντιπροσωπεία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην Κύπρο, το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου και το Δίκτυο Εθελοντών Together Cyprus.

Για τις ανάγκες της εκστρατείας έχει δημιουργηθεί ενημερωτικό σποτ, αφίσες και σεληδοδείκτες από το Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών με πρωταγωνίστρια τη Σαλίνα, που είναι ένα φλαμίνγκο. Το υλικό προβάλλεται ή/και διανέμεται σε μαθητές και μαθήτριες σχολείων μαζί με επαναχρησιμοποιούμενο καθαμάκι από ανοξείδωτο ατσάλι και βουρτσάκι καθαρισμού. Τα καθαμάκια προσφέρονται

από τοπικές Αρχές ή οργανισμούς στο πλαίσιο της εταιρικής κοινωνικής τους ευθύνης.

Επίσης, κατά την επίσκεψη στα σχολεία γίνεται παρουσίαση από εκπαιδευτικό – λειτουργό του Γραφείου με θέμα «Το πλαστικό - Εχθρός της Γης».

Το 2018 δόθηκαν σε μαθητές και μαθήτριες περίπου 5.000 επαναχρησιμοποιούμενα καθαμάκια και σεληδοδείκτες.

Η δράση θα συνεχιστεί και το 2019.

Επαναχρησιμοποιούμενο καθαμάκι από ανοξείδωτο ατσάλι με βουρτσάκι καθαρισμού

Σεληδοδείκτης με την πρωταγωνίστρια της εκστρατείας, τη Σαλίνα το φλαμίνγκο

6 Δεκεμβρίου – Συνέντευξη Τύπου στο Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών με στόχο την ενημέρωση του κοινού για την εκστρατεία «Λέμε “Όχι” στο Πλαστικό Καλαμάκι»

14 Δεκεμβρίου – Ένα ιδιαίτερο χριστουγεννιάτικο δώρο προς τους/τις βουλευτές. Παιδιά του Ειδικού Σχολείου Άγιος Σπυρίδωνας Λάρνακας μαζί με την Επίτροπο Περιβάλλοντος επισκέφθηκαν τον Πρόεδρο της Βουλής και του πρόσφεραν ένα ιδιαίτερο δώρο. Στη συνέχεια, τα παιδιά μοίρασαν επαναχρησιμοποιούμενα καλαμάκια σε όλα τα μέλη της Βουλής

4. Κινήσου Έξυπνα

Στόχος 11: Δημιουργούμε πόλεις και ανθρώπινους οικισμούς χωρίς αποκλεισμούς, ασφαλείς, ανθεκτικούς και βιώσιμους.

11.2 - Έως το 2030, παροχή ασφαλών, προσιτών, προσβά-

σιμων και βιώσιμων συστημάτων μεταφοράς για όλους, βελτίωση της ασφάλειας των δρόμων, κυρίως μέσω της επέκτασης των δημόσιων συγκοινωνιών, δίνοντας ιδιαίτερη προσοχή στις ανάγκες εκείνων που βρίσκονται σε ευάλωτη κατάσταση, όπως είναι οι γυναίκες, τα παιδιά, τα άτομα με αναπηρίες και οι ηλικιωμένοι.

Στόχος 13: Αναλαμβάνουμε άμεση δράση για την καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής και των επιπτώσεών της.

Κατά τη διάρκεια της 14ης συνεδρίασης του Συμβουλίου Προώθησης Χρήσης Ποδηλάτου που πραγματοποιήθηκε στις 28 Ιουνίου στην παρουσία της Υπουργού Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, αποφασίστηκε η διοργάνωση εκστρατείας ενημέρωσης του κοινού για τη νέα νομοθεσία περί ρύθμισης της διακίνησης των ποδηλάτων η οποία θα τίθετο σε εφαρμογή στις 31 Οκτωβρίου καθώς και για την προώθηση της χρήσης του ποδηλάτου ως μέσου μεταφοράς. Την εκστρατεία με σλόγκαν «Κινήσου Έξυπνα», διάρκειας ενός έτους, συντονίζει, ως μέλος του Συμβουλίου, η Επίτροπος Περιβάλλοντος.

Η εκστρατεία περιλαμβάνει τηλεοπτικά και ραδιοφωνικά σποτ, έντυπο ενημερωτικό υλικό σε μορφή ερωταπαντήσεων, διαφημίσεις σε λεωφορεία και κατά τόπους δράσεις (π.χ. ποδηλατικοί γύροι, διαδραστικά παιχνίδια για παιδιά,

διαλέξεις και άλλα).

Η επίσημη έναρξη της εκστρατείας ανακοινώθηκε από την Επίτροπο Περιβάλλοντος και εκηροσώπους των φορέων που συμμετέχουν στο Συμβούλιο Προώθησης Χρήσης του Ποδηλάτου, στις 15 Σεπτεμβρίου, στην Τάφρο της Πύλης Αμμοχώστου, στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Εβδομάδας Κινητικότητας.

23 Σεπτεμβρίου – Κατά τη λήξη της Ευρωπαϊκής Εβδομάδας Κινητικότητας διοργανώθηκε μεγάλη εκδήλωση, στη μαρίνα Λεμεσού, από την Εταιρεία Τουριστικής Ανάπτυξης και Προβολής Λεμεσού και το Συμβούλιο Προώθησης Χρήσης Ποδηλάτου στην οποία παρευρέθηκαν η Υπουργός Μεταφορών και η Επίτροπος Περιβάλλοντος

5. Βιώσιμη Πόλη /Κοινότητα

Στόχος 11: Δημιουργούμε πόλεις και ανθρώπινους οικισμούς χωρίς αποκλεισμούς, ασφαλείς, ανθεκτικούς και βιώσιμους.

► Πρότυπη Πράσινη Γειτονιά στον Δήμο Στροβόλου

Ενεργοποιώντας το κύτταρο της γειτονιάς και σε άμεση επαφή με ενεργούς δημότες της περιοχής Universal Στροβόλου, ο Δήμος Στροβόλου και το Γραφείο Επιτρόπου Περιβάλλοντος ξεκίνησαν, στις 13 Οκτωβρίου, μία όμορφη πρωτοβουλία: Τη δημιουργία της «πρώτης πράσινης γειτονιάς» στην Κύπρο.

Σκοπός του πιλοτικού έργου είναι η δημιουργία μιας πρότυπης πράσινης γειτονιάς με την εθελοντική συμμετοχή κατοίκων και επιχειρήσεων στην οποία, μέσω της αναβάθμισης των υποδομών, των υπηρεσιών, της παροχής κινήτρων και της εκπαίδευσης, θα επιτευχθούν, μεταξύ άλλων, οι ακόλουθοι στόχοι:

- ◊ Μείωση της παραγωγής αποβλήτων μέσω της πράσινης κατανάλωσης, της επαναχρησιμοποίησης, της ανακύκλωσης και της κομποστοποίησης.
- ◊ Μείωση της κατανάλωσης ενέργειας σε επίπεδο γειτονιάς (οδικός φωτισμός, φωτισμός πάρκων κ.λπ.) και νοικοκυριών.
- ◊ Μείωση της κατανάλωσης νερού.
- ◊ Διαμόρφωση και λειτουργία των πάρκων ως χώρων συνάντησης των κατοίκων της γειτονιάς, άσκησης και αναψυχής (πυρήνας της γειτονιάς).
- ◊ Προώθηση της χρήσης του ποδηλάτου και των μέσων μαζικής μεταφοράς.
- ◊ Ενημέρωση για τα θέματα που αφορούν την προστασία και ευημερία των ζώων.
- ◊ Οργάνωση δράσεων οικολογικού, πολιτιστικού, εκπαιδευτικού και ψυχαγωγικού χαρακτήρα από τη γειτονιά για τη γειτονιά.
- ◊ Δημιουργία κουλτούρας βιώσιμης ανάπτυξης.

Κατά τη διάρκεια της πρώτης συνάντησης που πραγματοποιήθηκε στο πάρκο της γειτονιάς έγινε ενημέρωση των κατοίκων της περιοχής και επεξηγήθηκε η φιλοσο-

φία καθώς και ο τρόπος υλοποίησης του πολιτικού έργου «Πράσινη Γειτονιά». Η ανταπόκριση των κατοίκων ήταν συγκινητική και οι απόψεις και εισηγήσεις τους απόλυτα χρήσιμες για την επιτυχή πορεία και επίτευξη των στόχων του έργου, αφού χωρίς την εμπλοκή των πολιτών καμία πολιτική του κράτους ή/και των τοπικών Αρχών δεν μπορεί να εφαρμοσθεί με επιτυχία.

Αξίζει να σημειωθεί ότι θα συλλεγούν ποιοτικά και ποσοτικά στοιχεία τόσο στην έναρξη όσο και κατά τη διάρκεια του έργου ώστε να μπορεί να μετρηθεί ο βαθμός επιτυχίας της προσπάθειας τόσο κατά άξονα αλλά και συνολικά. Συνεργάτες στην προσπάθεια είναι το Ενεργειακό Γραφείο Κύπρου, η Green-Dot, το Δίκτυο Εθελοντών Together Cyprus, η Bio-economia και το Ανοικτό Πανεπιστήμιο Κύπρου.

13 Οκτωβρίου – Έναρξη του πολιτικού έργου για δημιουργία πρώτης πράσινης γειτονιάς στον Δήμο Στροβόλου

14 Νοεμβρίου – Ανάλυση σύστασης των αποβλήτων της γειτονιάς με τη βοήθεια του Ανοικτού Πανεπιστημίου, του Γραφείου και του Δήμου Στροβόλου

1η Δεκεμβρίου – Στολίζουμε το χριστουγεννιάτικο μας δέντρο στο πάρκο με στολίδια που έφτιαξαν τα παιδιά από ανακυκλώσιμα υλικά

► Παγκύπρια Περιβαλλοντικά Βραβεία «Πράσινη Πόλη / Πράσινη Κοινότητα της Κύπρου».

Για πρώτη φορά καθιερώθηκαν στην Κύπρο το 2017 από το Κυπριακό Κέντρο Περιβαλλοντικής Έρευνας και Εκπαίδευσης (ΚΥ.Κ.Π.Ε.Ε.) και το Γραφείο Επιτρόπου Περιβάλλοντος, με την υποστήριξη και άλλων συνεργαζόμενων φορέων, τα Παγκύπρια Περιβαλλοντικά Βραβεία «Πράσινη Πόλη / Πράσινη Κοινότητα της Κύπρου».

Τα βραβεία «Πράσινη Πόλη/Πράσινη Κοινότητα της Κύπρου» στοχεύουν στην αναγνώριση και άμεση ανάδειξη των πόλεων και κοινοτήτων της Κύπρου που έχουν υιοθετήσει και αναπτύξει φιλικές προς το περιβάλλον πολιτικές και πρακτικές, και συμβάλλουν στη βιώσιμη ανάπτυξη, στη βελτίωση της ποιότητας ζωής των πολιτών και στην προστασία του περιβάλλοντος.

26 Ιανουαρίου – Στο Προεδρικό Μέγαρο πραγματοποιήθηκε η Τελετή Βράβευσης των Πράσινων Πόλεων και Πράσινων Κοινοτήτων της Κύπρου για το 2017. Η απονομή των Πράσινων Σημαιών έγινε από τον Εξοχότατο Πρόεδρο της Κυπριακής Δημοκρατίας

6. Πρωτοβουλία «Πρασινίζουμε την Κύπρο»

Στόχος 15: Προστατεύουμε, αποκαθιστούμε και προωθούμε τη βιώσιμη χρήση των χερσαίων οικοσυστημάτων, διαχειριζόμαστε βιώσιμα τα δάση, καταπολεμούμε την απερίσκεπτη αφαίρεση, και σταματάμε και αναστρέφουμε την υποβάθμιση του εδάφους και την απώλεια της βιοποικιλότητας.

Η Πρωτοβουλία άρχισε τον Σεπτέμβριο του 2016 με συνδιοργανωτές το Τμήμα Δασών, τον Φιλοδασικό Σύνδεσμο, το Γραφείο Επιτρόπου Περιβάλλοντος, το Γραφείο Επιτρόπου Εθελοντισμού και ΜΚΟ και την Ένωση Κοινοτήτων, με στόχο την έγκαιρη ολοκλήρωση των αντιπλημμυρικών έργων σε Σολεύα και Αργάκα μετά τις πυρκαγιές, με τη βοήθεια χορηγών και εθελοντών, και την απεξάρτηση από τις χρονοβόρες διαδικασίες του κράτους. Η πρωτοβουλία αυτή έδωσε τη δυνατότητα υλοποίησης των έργων στον σωστό χρόνο, δηλαδή πριν από τις βροχές.

Η Πρωτοβουλία με απόφαση των ιδρυτών συνεχίζεται έχοντας τους κάτωθι στόχους:

- ◇ Αποκατάσταση υποβαθμισμένων περιοχών (και μετά από πυρκαγιά).
- ◇ Φυτεύσεις σε περιοχές, κυρίως της υπαίθρου, στις οποίες υπάρχει ανάγκη.
- ◇ Βελτίωση/ενίσχυση πρασίνου στις ορεινές και άλλες κοινότητες της υπαίθρου.
- ◇ Αποκατάσταση περιοχών που ιστορικά υποβαθμίστηκαν από υπερεκμετάλλευση.
- ◇ Προστασία/συντήρηση αξιόλογων στοιχείων της φύσης.
- ◇ Έργα υπαίθριας αναψυχής π.χ. μονοπάτια μελέτης της φύσης, πάρκα κ.λπ.
- ◇ Προστασία και ανάδειξη πολιτιστικών στοιχείων του φυσικού περιβάλλοντος.
- ◇ Δράσεις ευαισθητοποίησης του κοινού και περιβαλλοντικής εκπαίδευσης.

- ◊ Αξιοποίηση εθελοντικής εργασίας.
- ◊ Δράσεις προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή.

Όπως είχαμε υποσχεθεί, μέσω δελητίων τύπου, συνεντεύξεων Τύπου και των μέσων κοινωνικής δικτύωσης, υπάρχει συνεχής ενημέρωση για τις προγραμματιζόμενες δράσεις καθώς και την πορεία υλοποίησης των έργων. Έγνοια μας είναι να προσφέρουμε στους δωρητές/δορηγούς και εθελοντές και εθελόντριες – τους/τις οποίους/ες και ευχαριστούμε θερμά για τη στήριξη και συμβολή τους – μία αξιόπιστη επιλογή χρήσης των προσφερόμενων οικονομικών πόρων και ανθρώπινου δυναμικού με τρόπο ουσιαστικό, διαφανή και αξιόπιστο.

Ποσό που συγκεντρώθηκε και διατέθηκε

Από τον Ιούλιο του 2016, που άρχισε τις δραστηριότητες της η Πρωτοβουλία, μέχρι τις 26 Μαρτίου 2018, η Πρωτοβουλία δέχθηκε χορηγίες συνολικού ύψους €500.000 περίπου.

Οι δράσεις που πραγματοποιήθηκαν μέσω των χορηγιών αλλά και της εθελοντικής εργασίας περιέλαβαν τα πιο κάτω:

- ◊ Απασχόληση ανέργων στην αποκατάσταση καμένων περιοχών για 150 ανθρωπομήνες.
- ◊ Εμπλοκή πάνω από 10.000 εθελοντών και εθελοντριών στις εργασίες αποκατάστασης.
- ◊ Αγορά τριών μικρών πυροσβεστικών οχημάτων για το Τμήμα Δασών και άλλου εξοπλισμού.
- ◊ Κατασκευή αντιδιαβρωτικών και αντιπλημμυρικών έργων.
- ◊ Αγορά 30.000 φυτών και φύτευσή τους.
- ◊ Έργα ενίσχυσης της βιοποικιλότητας
- ◊ Φυτεύσεις σε κοινότητες όπως Καντού, Λεύκαρα, Πέτρα του Ρωμιού και άλλου.
- ◊ Επέκταση και βελτίωση μονοπατιού στο Φαράγγι Άβακα.

26 Μαρτίου – Συνέντευξη Τύπου για απολογισμό του έργου της Πρωτοβουλίας «Πρασινίζουμε την Κύπρο» από τον Σεπτέμβριο του 2016 μέχρι τον Μάρτιο του 2018

7. Εκστρατεία για την Προστασία και Ευημερία των Ζώων

Στόχος 15: Ζωή στη Στεριά - Πρωθούμε τη βιώσιμη χρήση των χερσαίων οικοσυστημάτων και δασών, καταπολεμούμε την ερημοποίηση, αναστρέφουμε την υποβάθμιση του εδάφους και της βιοποικιλότητας.

► «Άνθρωπος και κατοικίδια - Σχέση Ζωής»

Το Γραφείο συνεχίζει τις δράσεις ενημέρωσης για την προστασία και ευημερία των ζώων, κυρίως των αδέσποτων, στο πλαίσιο συντονισμένης και στοχευμένης εκστρατείας. Κατά τη διάρκεια της εκστρατείας γίνεται διανομή του ενημερωτικού φυλλάδιου «Άνθρωπος και κατοικίδια - Σχέση Ζωής». Το 2018 δόθηκαν σε νοικοκυρά με τη συνεργασία των τοπικών Αρχών 15.175 ενημερωτικά φυλλάδια. Επίσης, έχουμε εκτυπώσει τις αφίσες «Αν μπορούσα θα τα μάζεα εγώ...» που αφορά τη μείωση της ρύπανσης από τα κόπρανα των σκύλων.

► Στείρωσεις Κατοικίδιων - Υπόθεση Ευθύνης

Τα αδέσποτα ζώα, σκύλοι και γάτες, είναι πλέον μια πραγματικότητα στη χώρα μας. Η κατάσταση αυτή είναι αρκετά πολυπλοκή και απαιτεί μια πολύ ευαίσθητη και προσεκτική προσέγγιση. Κατά την άποψη μας, η μόνη αποτελεσματική και ανθρώπινη αντιμετώπιση του υπερπληθυσμού των αδέσποτων γατών και σκύλων είναι η στείρωσή τους. Με τις στείρωσεις εξασφαλίζεται η υγεία των αδέσποτων ζώων και η πρόληψη για τη δημόσια υγεία.

Ως εκ τούτου, το Γραφείο μας είχε αναλάβει την ετοιμασία

και έκδοση ενημερωτικού υλικού για την ευημερία ζώων, το «Άνθρωπος και κατοικίδια - Σχέση Ζωής», το «Στειώσεις Κατοικίδιων- Υπόθεση Ευθύνης» το οποίο έχει εκδοθεί στην ελληνική, αγγλική και ρωσική γλώσσα καθώς και το «Κρούσματα Δηλητηριάσεων Ζώων». Τα εν λόγω έντυπα, σε συνεργασία με τις τοπικές Αρχές, έχουν σταλεί ήδη σε 21.600 νοικοκυριά.

Η Επίτροπος συμμετέχει, επίσης, στην προσπάθεια δημιουργίας φορέα για την προστασία και ευημερία των ζώων και αστυνομίας των ζώων, την οποία συντονίζει ο Επίτροπος Εθελοντισμού και ΜΚΟ.

4 Οκτωβρίου – Παγκόσμια Ημέρα Προστασίας και Ευημερίας των Ζώων – Επίσκεψη με τον Υπουργό Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος στο καταφύγιο Άργος

8. Δημιουργία Βιολογικών Λαχανόκηπων σε Σχοδεία/ Κοινότητες και Νοικοκυριά

Στόχος 2: Δίνουμε τέλος στην πείνα, πετυχαίνουμε την επισιτιστική ασφάλεια, βελτιώνουμε τη διατροφή και προάγουμε τη βιώσιμη αγροτική παραγωγή.

Στόχος 12: Διασφαλίζουμε πρότυπα βιώσιμης κατανάλωσης και παραγωγής

Το Γραφείο μας συνεχίζει την εκστρατεία πραγματοποιώντας ενημερωτικές διαλέξεις μετά από εκδήλωση ενδιαφέροντος από κοινότητες, δήμους, οργανωμένα σύνολα και schoδεία. Δέον να σημειωθεί ότι μεγάλος αριθμός schoδείων (κυρίως δημοτικών) διατηρούν λαχανόκηπο και βοτανόκηπο.

Επίσης, έχουμε ετοιμάσει 70σελίδο εγχειρίδιο, σε συνεργασία με το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, με όλα τα απαραίτητα στάδια και πληροφορίες που χρειάζεται κάποιος για να δημιουργήσει έναν ατομικό ή αστικό βιολογικό λαχανόκηπο, το οποίο βρίσκεται αναρτημένο στην ιστοσελίδα του Γραφείου.

Το Γραφείο Επιτρόπου Περιβάλλοντος και το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο έχουν ετοιμάσει εγχειρίδιο για τη δημιουργία βιολογικού αστικού λαχανόκηπου

9. Πρόγραμμα «Green Offices»

Στόχοι: Όλοι

Το «Green Offices» είναι ένα πρωτοποριακό σήμα περιβαλλοντικής ποιότητας για κτήρια και γραφεία. Η κατάκτησή του προϋποθέτει την εφαρμογή και τήρηση αυστηρών κριτηρίων που σχετίζονται με την κατανάλωση ενέργειας και νερού, τη διαχείριση απορριμμάτων, τη χρήση φιλικών προς το περιβάλλον προϊόντων προσωπικής καθαριότητας και απορρυπαντικών, την ποιότητα τροφής και ποτών, τη μετατροπή των ελεύθερων χώρων σε χώρους πρασίνου και την περιβαλλοντική εκπαίδευση.

Η υιοθέτηση φιλικών προς το περιβάλλον πρακτικών, η μείωση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων από την καθημερινή λειτουργία και, κυρίως, η ευαισθητοποίηση του

προσωπικού είναι οι πιο σημαντικοί παράγοντες χάρη στους οποίους μπορεί να επιτευχθεί η πιστοποίηση του χώρου με το οικολογικό σήμα Green Offices.

Το πρόγραμμα, το οποίο άρχισε από την Κύπρο, συντονίζεται από τη Cymera και πραγματοποιείται υπό την αιγίδα του Γραφείου Επιτρόπου Περιβάλλοντος. Το πρόγραμμα προωθείται στα τμήματα του δημόσιου τομέα, τις τοπικές Αρχές και τις επιχειρήσεις και ήδη εφαρμόζεται στο Γραφείο της Επιτρόπου Περιβάλλοντος.

Το 2018 εντάχθηκαν στο πρόγραμμα δεκάδες οργανισμοί, επιχειρήσεις και τμήματα του δημόσιου και ευρύτερου δημόσιου τομέα, μεταξύ των οποίων, το Προεδρικό Μέγαρο, το Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών, η Βουλή των Αντιπροσώπων και άλλα.

18 Ιανουαρίου – Απονομή του πιστοποιητικού «Green Offices» στον Προϊστάμενο Διοίκησης Προεδρίας

10. Παγκύπρια Περιβαλλοντικά Βραβεία για Οργανισμούς και Επιχειρήσεις

Στόχοι: Όλοι

Για πρώτη φορά καθιερώθηκαν στην Κύπρο το 2017 από το Κυπριακό Κέντρο Περιβαλλοντικής Έρευνας και Εκπαίδευσης (ΚΥ.Κ.Π.Ε.Ε.) και το Γραφείο Επιτρόπου Περιβάλλοντος, με την υποστήριξη και άλλων συνεργαζόμενων φορέων, τα «Παγκύπρια Περιβαλλοντικά Βραβεία για Οργανισμούς και Επιχειρήσεις». Τα «Παγκύπρια Βραβεία για το Περιβάλλον για Οργανισμούς και Επιχειρήσεις» στοχεύουν στην

ανάδειξη και επιβράβευση των οργανισμών/επιχειρήσεων, οι οποίες έχουν υιοθετήσει, αναπτύξει και εφαρμόσει φιλικές προς το περιβάλλον πολιτικές και πρακτικές, συμβάλλοντας στην προστασία του περιβάλλοντος.

11. Πράσινες Αθλητικές Διοργανώσεις

Στόχοι: Όλοι

Με πρωτοβουλία της Επιτροπής Περιβάλλοντος, για πρώτη φορά στην Κύπρο, το 2017, εισήχθη η διάσταση της προστασίας του περιβάλλοντος σε αθλητικές διοργανώσεις. Επίσης, το Γραφείο Επιτρόπου Περιβάλλοντος, σε συνεργασία με τον Κυπριακό Οργανισμό Αθλητισμού (ΚΟΑ) και το Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου (ΤΕΠΑΚ), έχουν ξεκινήσει τη δημιουργία ενός οδηγού Πράσινων Αθλητικών Διοργανώσεων.

Τον Νοέμβριο του 2018 πραγματοποιήθηκε, υπό την αιγίδα της Επιτροπής, επίσημα πλέον (αφού το 2017 είχε εφαρμοσθεί πιλοτικά) ο πρώτος Πράσινος Μαραθώνιος στην Κύπρο, ο 1ος Radisson Blu Μαραθώνιος Λάρνακας. Ηλεκτρικό αυτοκίνητο και ποδήλατα συνόδευαν τους δρομείς, ενώ υπήρχαν παντού κάδοι ανακύκλωσης και εθελοντές και εθελόντριες του Together Cyprus που ενημέρωναν το κοινό.

18 Νοεμβρίου – Υπό την αιγίδα και με τη συμμετοχή της Επιτροπής Περιβάλλοντος πραγματοποιήθηκε ο πρώτος Πράσινος Μαραθώνιος στην Κύπρο

18 Νοεμβρίου – Το Γραφείο Επιτρόπου Περιβάλλοντος σε συνεργασία με το Together Cyprus στήριξαν έμψακτα τον 1ο Radisson Blu Larnaka International Marathon που πραγματοποιήθηκε εντάσσοντας μια πράσινη διάσταση στη διοργάνωση αθλητικών αγώνων

12. Η υγεία του πλανήτη και η υγεία μας

Στόχος 3: Διασφαλίζουμε μία ζωή με υγεία και προάγουμε την ευημερία για όλους, σε όλες τις ηλικίες.

3.9 - Έως το 2030, διασφάλιση της ουσιαστικής μείωσης του αριθμού των θανάτων και των ασθενειών που οφείλονται σε επικίνδυνες χημικές ουσίες καθώς και στη ρύπανση και τη μόλυνση του αέρα, των υδάτων και του εδάφους.

Πραγματοποιήθηκε με επιτυχία για πρώτη φορά στην Κύπρο εκδήλωση με θέμα την πλανητική υγεία, στην παρουσία εκπροσώπων κομμάτων, τοπικών Αρχών, κρατικών φορέων και οργανωμένων συνόλων. Στόχος του νεοσύστατου πεδίου της πλανητικής υγείας (planetary health) είναι να αναδείξει τις συνδέσεις μεταξύ της υγείας του πλανήτη και του ανθρώπου, προβάλλοντας συγκεκριμένες λύσεις στη βάση των αρχών της βιώσιμης ανάπτυξης.

Η εκδήλωση, που πραγματοποιήθηκε στο Δημαρχείο Στροβόλου, διοργανώθηκε από το Διεθνές Ινστιτούτο Κύπρου για την Περιβαλλοντική και Δημόσια Υγεία (CIH) του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου (ΤΕΠΑΚ) και την Επιτροπή Περιβάλλοντος, στο πλαίσιο των εκδηλώσεων του Ιδρύματος Προώθησης Έρευνας (ΙΠΕ) για την «Εβδομάδα Έρευνας και Καινοτομίας» (20 - 27 Μαΐου 2018). Κατά τη διάρκεια της εκδήλωσης έγινε σύντομη παρουσίαση για την πλανητική υγεία από τον Αναπληρωτή Καθηγητή του

ΤΕΠΑΚ δρ Κωνσταντίνο Μακρή, καθώς και η πρώτη προβολή στην Κύπρο της ταινίας «Albatross» με θέμα τη βιοσυσσώρευση μικροπλαστικών σε είδη Albatross και τις προεκτάσεις για την υγεία του ανθρώπου και του πλανήτη.

21 Μαΐου – Πρώτη προβολή στην Κύπρο της ταινίας «Albatross» με θέμα τη βιοσυσσώρευση μικροπλαστικών σε είδη Albatross και τις προεκτάσεις για την υγεία του ανθρώπου και του πλανήτη

13. Μέρα Αστρονομίας στο Προεδρικό Μέγαρο

Στόχοι: Όλοι

Στην Κύπρο αναγνωρίζοντας τη σημασία της αστρονομίας και τη συμβολή της στην επιστήμη, την κοινωνία, τον πολιτισμό, το περιβάλλον, την έρευνα και την καινοτομία υιοθετήσαμε το 2016, μετά από γραπτή παρότρυνση από τη μαθήτριά της Αγγλικής Σχολής Στέφανη Διάκου Πετροπούλου και θετική ανταπόκριση από τον Εξοχότατο Πρόεδρο της Δημοκρατίας, έναν νέο θεσμό, μια εκδήλωση που διοργανώνεται στο πλαίσιο της Ημέρας Αστρονομίας, από το Γραφείο της Επιτροπής Περιβάλλοντος, στο Προεδρικό Μέγαρο, σε συνεργασία με άλλους φορείς.

Το 2018 η εκδήλωση περιλάμβανε, μεταξύ άλλων, παρουσίαση του σχεδιασμού του Αστεροσκοπείου Τροόδου από την αρχιτέκτονα του έργου κα Έλενα Τσολλάκη, ομιλία για τα οφέλη της Αστρονομίας στην Κύπρο από τον αστροφυσικό της NASA κ. Θανάση Οικονόμου, αστροπαρατήρηση με τηλεσκόπια στο θεατράκι του Προεδρικού, καθώς και επίσκεψη στο Planetarium Starlab.

19 Απριλίου – Εκδήλωση για την Ημέρα Αστρονομίας στο Προεδρικό Μέγαρο

14. Εκστρατεία για την προστασία της μέλισσας και άλλων επικονιαστών

Στόχος 15: Προστατεύουμε, αποκαθιστούμε και προωθούμε τη βιώσιμη χρήση των χερσαίων οικοσυστημάτων, διαχειριζόμαστε βιώσιμα τα δάση, καταπολεμούμε την απερίθωμη, και σταματάμε και αναστρέφουμε την υποβάθμιση του εδάφους και την απώλεια της βιοποικιλότητας.

Ο Παγκύπριος Σύνδεσμος Μελισσοκόμων μαζί με την Παγκύπρια Κίνηση Επαγγελματιών Μελισσοκόμων, το Κέντρο Μελισσοκομίας, το Εθνικό Αγροτικό Δίκτυο, το Τμήμα Γεωργίας, και το Γραφείο Επιτρόπου Περιβάλλοντος ενώνουν τα χέρια για μια εκστρατεία ενημέρωσης του κοινού σε ό,τι αφορά την ανάγκη της επικοινωνίας στη ζωή μας. Η εκστρατεία ξεκίνησε στις 27 Οκτωβρίου και αναμένεται να διαρκέσει έναν χρόνο.

Η σημασία της προστασίας των μελισσών και άλλων επικονιαστών είναι μεγάλη αφού σε αυτούς οφείλεται η αναπαραγωγή των φυτών και των λουλουδιών καθώς και η παραγωγή των καρπών. Υπολογίζεται ότι 30% περίπου της παγκόσμιας αγροτικής παραγωγής εξαρτάται από τις υπηρεσίες των επικονιαστών. Η μέλισσα προσφέρει επικοινωνία στο 85% περίπου των καλλιεργειών που βρίσκονται στην επικράτεια της Ευρωπαϊκής Ένωσης, συμβάλλοντας καθοριστικά στην παραγωγή γεωργοκτηνοτροφικών προϊόντων, απαραίτητων για την κάλυψη των διατροφικών αναγκών του ανθρώπου. Μεγάλη είναι και η προσφορά της

στη διατήρηση του οικοσυστήματος και της βιοποικιλότητας, μέσω της επικοινωνίας της αυτοφυσούς βλάστησης.

15. Άλλες εκδηλώσεις περιβαλλοντικού χαρακτήρα

Η Επίτροπος έχει θέση υπό την αιγίδα της ή/και έχει απευθύνει χαιρετισμό σε δεκάδες εκδηλώσεις και φεστιβάλ περιβαλλοντικού χαρακτήρα σε όλη την ελεύθερη Κύπρο. Δειγματοληπτικά αναφέρουμε τα φεστιβάλ Περιβάλλοντος και Ανακύκλωσης της Green Dot, του Δήμου Λακατάμιας, του Δήμου Λιβαδιών, του Δήμου Αγίου Δομετίου, των Κοινοτήτων Ορεινής Λάρνακας, του ραδιοφωνικού σταθμού Astra κ.ά.

Επίσης, το Γραφείο Επιτρόπου Περιβάλλοντος συμμετείχε σε δενδροφυτεύσεις, εκδηλώσεις προώθησης βιολογικών και τοπικών/παραδοσιακών προϊόντων, εκδηλώσεις για τη διαχείριση αποβλήτων, το νερό, την ενέργεια, την ευημερία των ζώων, την πράσινη επιχειρηματικότητα, τη βιωσιμότητα των πόλεων /κοινοτήτων κ.ά.

Φωτογραφίες από ενδεικτικές δράσεις του Γραφείου Επιτρόπου Περιβάλλοντος με χρονολογική σειρά

11 Ιανουαρίου – Η Cyta, σε εκδήλωση που πραγματοποιήθηκε στα Κεντρικά της Γραφεία, παρέλαβε το πιστοποιητικό «Zero Waste to Landfill», από την εταιρεία TUV Cyprus Ltd. Κατά τη διάρκεια της εκδήλωσης, η Cyta τίμησε την Επιτροπή Περιβάλλοντος για την προσφορά της τόσο στον τομέα του περιβάλλοντος στην Κύπρο όσο και για τη στήριξή της στη Cyta για επίτευξη των περιβαλλοντικών της στόχων

19 Ιανουαρίου – Παράδοση της Ετήσιας Έκθεσης του Γραφείου Επιτρόπου Περιβάλλοντος στον Εξοχότατο Πρόεδρο της Δημοκρατίας

7 Φεβρουαρίου – Δενδροφύτευση πάρκου στα Λιβάδια Λάρνακας

19 Φεβρουαρίου – Η Επίτροπος συμμετείχε στην εκδήλωση του Κινήματος Οικολόγων – Συνεργασία Πολιτών «Καθαρά Δευτέρα, Καθαρά... κάθε μέρα», που πραγματοποιήθηκε για 12η συνεχή χρονιά προκειμένου να ευαισθητοποιηθούν οι Κύπριοι και Κύπριες για την προστασία της φύσης και να σταματήσουν να ρυπαίνουν με σκουπίδια το φυσικό περιβάλλον

11 Μαρτίου – Η Επίτροπος Περιβάλλοντος εκηροσώπησε τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας στο μνημόσυνο του ήρωα Δημητράκη Παπαμιητιάδου στην Αγία Μαρίνα Ξυλιάτου

24 Φεβρουαρίου – Δενδροφύτευση στα Λατσιά

21 Απριλίου – Η Επίτροπος Περιβάλλοντος με το Σώμα Προσκόπων Κύπρου

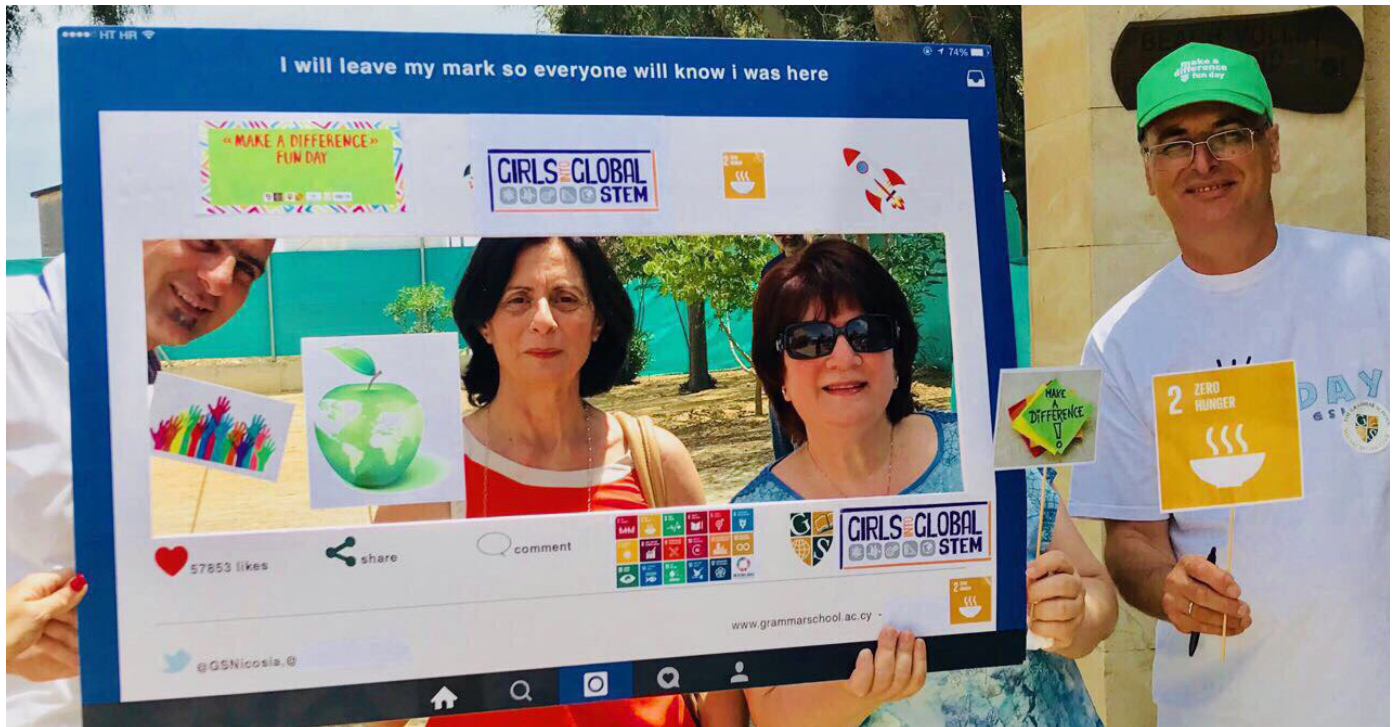
27 Απριλίου – Βράβευση στο πλαίσιο του μαθητικού διαγωνισμού «Νέοι δημοσιογράφοι για το περιβάλλον»

21 Απριλίου – Ημέρα Ενημέρωσης (Open Day) ORGANIKO LIFE+ για τα παιδιά που συμμετείχαν στη μελέτη «Βιολογική διατροφή και υγεία παιδιών». Στην εκδήλωση, η οποία διοργανώθηκε από το Διεθνές Ινστιτούτο Κύπρου για την Περιβαλλοντική και Δημόσια Υγεία του ΤΕΠΑΚ, παρουσιάστηκαν τα γενικά αποτελέσματα της μελέτης από τα έξι δημοτικά σχολεία της Λεμεσού που έλαβαν μέρος στην έρευνα. Η Επίτροπος Περιβάλλοντος έδωσε τα πιστοποιητικά επιτυχούς συμμετοχής σε κάθε παιδί ξεχωριστά

18 – 19 Μαΐου – Η Κλιματική Αλλαγή στη Μεσόγειο και τη Μέση Ανατολή, οι προκλήσεις αλλά και οι λύσεις ήταν στο επίκεντρο διεθνούς συνεδρίου που διοργάνωσε το Ινστιτούτο Κύπρου υπό την αιγίδα του Προέδρου της Δημοκρατίας. Η Επίτροπος Περιβάλλοντος παρακολούθησε το συνέδριο και παρευρέθηκε στο δείπνο που παρέθεσε ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας προς τιμήν των εκλεκτών ομιλητών του συνεδρίου

19 Μαΐου – Στο Grammar School Λευκωσίας, «Κάνουμε τη διαφορά» για το Sophia Foundation For Children! Η εκδήλωση τελούσε υπό την αιγίδα της Επιτροπής Περιβάλλοντος

20 Μαΐου – Ο Δήμος Λακατάμιας, σε συνεργασία με τα σχολεία Λακατάμιας και Ανθούπολης, διοργάνωσαν το 10ο Οικολογικό Φεστιβάλ Λακατάμιας, στο Πάρκο Αγίου Γεωργίου Λακατάμιας. Το Γραφείο Επιτροπής Περιβάλλοντος συμμετείχε στην εκδήλωση με περίπτερο

21 Μαΐου – Η Cyta, σε συνεργασία με τον Δήμο Στροβόλου και υπό την αιγίδα της Επιτροπής Περιβάλλοντος, πραγματοποίησε μεγάλη παιδική περιβαλλοντική εκδήλωση με θέμα «Τα παιδιά προστατεύουν το περιβάλλον». Στην εκδήλωση, που πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο των δράσεων εταιρικής κοινωνικής ευθύνης της Cyta και του Δήμου Στροβόλου, για στήριξη του ευρωπαϊκού προγράμματος με τίτλο «Γνωρίζω τα Απόβλητα: Εκστρατεία ευαισθητοποίησης για την προώθηση της μείωσης των αποβλήτων, την επαναχρησιμοποίηση και την ανακύκλωση στην Κύπρο», έλαβαν μέρος γύρω στα 550 παιδιά από δημοτικά σχολεία του Δήμου Στροβόλου

2 Ιουνίου – Η Επίτροπος Περιβάλλοντος τέλεσε τα εγκαίνια μονοπατιού μελέτης της φύσης και του ευπρεπισμένου παλαιού κοιμητηρίου του Σανατορίου Κυπερούντας. Η εκδήλωση διοργανώθηκε από το NICOSIA ONASAGORAS LIONS CLUB

24 Ιουνίου – Η Επίτροπος Περιβάλλοντος ανέειψε στη Λεμεσό τις πιστοποιήσεις περιβαλλοντικής ποιότητας «Green Key» και «Green Offices». Εθνικός χειριστής των προγραμμάτων είναι η Cymera

8 Ιουνίου – Η Αντιπροσωπεία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην Κύπρο, η Ομοσπονδία Εργοδοτών και Βιομηχάνων (ΟΕΒ) και ο Δήμος Στροβόλου διοργάνωσαν, στο πλαίσιο των εκδηλώσεων για την Πράσινη Εβδομάδα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής 2018, ημερίδα με τίτλο «Ανοικτός διάλογος: Κλείνοντας τον κύκλο των πλαστικών». Η Επίτροπος Περιβάλλοντος ήταν ομιλήτρια στην ημερίδα

1η Οκτωβρίου – Το Γραφείο Επιτρόπου Περιβάλλοντος συμμετείχε με δικό του περίπτερο στο Φεστιβάλ Παραδοσιακής Κουλτούρας που διοργάνωσε στην Αθαμινό, ο Σύνδεσμος Γυναικών Υπαίθρου Λάρνακας

22 Σεπτεμβρίου – Για να γιορτάσουν την Παγκόσμια Ημέρα Ναυτιλίας το «Cyprus Master Mariners Association» και η Συμερα διοργάνωσαν καθαρισμό της Ακτής Ολυμπίων στη Λεμεσό, υπό την αιγίδα της Επιτροπής Περιβάλλοντος

6 Οκτωβρίου – Το Γραφείο Επιτρόπου Περιβάλλοντος συμμετείχε με δικό του περίπτερο στο Φεστιβάλ Περιβάλλοντος και Ανακύκλωσης της Green-Dot, στη Λεμεσό

20 Οκτωβρίου – Η Επίτροπος Περιβάλλοντος απύθνησε χαιρετισμό σε συνέδριο που πραγματοποιήθηκε στο ΤΕΠΑΚ με θέμα: «Πώς η βιολογική γεωργία μετατρέπεται σε βιώσιμη γεωργία»

30 Οκτωβρίου – Το Κίνημα Ζωής Κύπρου και το Ευρωπαϊκό Πανεπιστήμιο Κύπρου πραγματοποίησαν για 3η συνεχώς χρονιά εκδήλωση με θέμα «Επιστροφή στη Διατροφική Αυτάρκεια», υπό την αιγίδα της Επιτροπής Περιβάλλοντος

12 Νοεμβρίου – Μεγάλο μέρος της παραλίας των Φοινικούδων καθαρίστηκε στο πλαίσιο του «Πράσινου Radisson Blu Διεθνούς Μαραθωνίου Λάρνακας», σε συνεργασία με τον Δήμο Λάρνακας. Παρόντες στον καθαρισμό ήταν οι Επίτροποι Περιβάλλοντος και Εθελοντισμού, εκπρόσωποι του ΚΟΑ, εθελοντές και εθελόντριες από το Let's Do It! Cyprus – Καθαρίζω την Κύπρο και μαθητές και μαθήτριες του Ειδικού Σχολείου Άγιος Σπυρίδωνας Λάρνακας

15 Νοεμβρίου – Στο θεατράκι των Φοινικούδων πραγματοποιήθηκε η τελετή έναρξης του 7ου Radisson Blu Διεθνούς Μαραθωνίου Λάρνακας. Η τελετή κορυφώθηκε με την άφιξη της φλόγας από την Επίτροπο Περιβάλλοντος και τον Επίτροπο Εθελοντισμού και ΜΚΟ

16 Νοεμβρίου – Βράβευση της Επιτροπής Περιβάλλοντος για τη διαχρονική συνεργασία και στήριξη των περιβαλλοντικών και όχι μόνο δράσεων του Ανοικτού Πανεπιστημίου Κύπρου

26 Νοεμβρίου – Εγκαίνια της έκθεσης φωτογραφίας και ανακοίνωση των νικητών του 3ου Παγκύπριου Διαγωνισμού Φωτογραφίας «Αγαπώ την Κύπρο» που διοργανώνει το Stressball για στήριξη της οργάνωσης «Ένα Όνειρο Μια Ευχή».

14 Δεκεμβρίου – Στην εκδήλωση «Χριστουγεννιάτικη Πλατεία», ο Άγιος Βασίλης του Δήμου Σωτήρας μοίρασε με τον Δήμαρχο και την Επίτροπο Περιβάλλοντος επαναχρησιμοποιούμενα καλαμάκια στα παιδιά

Εκδόσεις Γραφείου Επιτρόπου Περιβάλλοντος

Άνθρωπος και κατοικίδια σχέση ζωής

Χρησιμοποιούμε βιοδιασπώμενα ή επαναχρησιμοποιούμενα καλαμάκια, προ-στατεύουμε τη φύση (σελιδοδείκτης)

Αλλάζω συνήθειες! Αλλάζω τον τρόπο χρήσης των πλαστικών

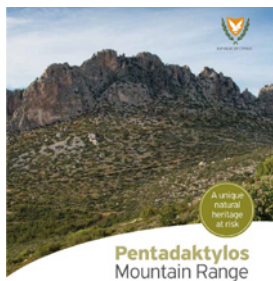
Κομποστοποίηση

Εγχειρίδιο καλλιεργητικών τεχνικών βιολογικού αστικού λαχανόκηπου

Γιατί χρειαζόμαστε τις μέλισσες; Αφούτσιμπάνε... Η μέλισσα Σουσου έξηγεί

Pentadaktylos Mountain Range - A unique natural heritage at risk

Κρούσματα δηλητηριάσεων ζώων

Στείρωση κατοικίδιων - Υπόθεση ευθύνης (Ελληνικά, Αγγλικά και Ρωσικά)

ΑΝΤΙ ΕΠΙΛΟΓΟΥ

Κλείνοντας θα ήθελα να επισημάνω ότι τα **θέματα περιβάλλοντος και βιώσιμης ανάπτυξης** λόγω του ολιστικού χαρακτήρα τους και της πολυδιάσπασης των αρμοδιοτήτων **χρειάζονται συνεχή συντονισμό μεταξύ Υπουργείων και Τμημάτων**, γεγονός το οποίο δεν συμβαίνει στον βαθμό που θα έπρεπε με αποτέλεσμα σε αρκετές περιπτώσεις τη διγλωσσία και τις χρονικές καθυστερήσεις που ταλαιπωρούν τους απλούς πολίτες, επιχειρηματίες και Αρχές και θέτουν την Κύπρο ενώπιον του κινδύνου να υποστεί παρατηρήσεις από την ΕΕ.

Σε αυτό το σημείο θα ήθελα να τονίσω, επίσης, ότι **χρειάζεται να ορισθεί άτομο ή Υπηρεσία που να παρακολουθεί συνεχώς τον βαθμό υλοποίησης των ευρωπαϊκών μας στόχων και υποχρεώσεων** σε όλα τα θέματα περιβάλλοντος ώστε η Κυβέρνηση (Πρόεδρος και Υπουργικό Συμβούλιο) να γνωρίζουν ανά πάσα στιγμή τη συνολική εικόνα, προς αποφυγή του κινδύνου επιβολής κυρώσεων.

Επίσης, για την επίτευξη των περιβαλλοντικών στόχων της Κύπρου όπως προκύπτουν από την Ατζέντα 2030 των Ηνωμένων Εθνών και τις ευρωπαϊκές μας υποχρεώσεις χρειάζεται σε μεγάλο βαθμό η **εμπλοκή των πολιτών** και των τοπικών Αρχών ως συντονιστικού φορέα ή φορέα υλοποίησης.

Η πρόσκληση σε δημόσια διαβούλευση με τη δημοσίευση σε δύο ημερήσιες εφημερίδες και στο διαδίκτυο δεν είναι αρκετή. Οι πολίτες θα πρέπει να καλούνται με όλα τα μέσα ώστε να ενημερώνονται και να είναι συμμετοχοί στις αποφάσεις, να τις ενστερνίζονται και να τις υποστηρίζουν. Η σωστή υλοποίηση των δημοσίων διαβουλεύσεων καθώς και η πιο εξωστρεφής συμπεριφορά του δημόσιου τομέα (π.χ. με τη συχνή διοργάνωση ενημερωτικών συναντήσεων με τους πολίτες στον δήμο ή/και την κοινότητά τους) θα βοηθήσει τα μέγιστα στη μείωση αντιδράσεων για έργα κοινής ωφελείας και θα αυξήσει την εμπιστοσύνη του πολίτη προς το κράτος. Η συνεχής και συστηματική ενημέρωση και εμπλοκή των πολιτών βοηθά στην πιο γρήγορη επίτευξη των στόχων.

Επιπλέον, χρειάζεται **περισσότερη ενημέρωση και παιδεία** ακόμα και για απλά θέματα (π.χ. να μην πετά κάποιος σκουπίδια από το αυτοκίνητο ή αποσίγαρα, να μην πετά σκουπίδια στην ύπαιθρο και να μαζεύει τις ακαθαρσίες του σκύλου του από το πεζοδρόμιο) και αυστηρότερη εφαρμογή των νόμων.

Το Γραφείο της Επιτροπής Περιβάλλοντος εργάζεται στο πλαίσιο των δυνατοτήτων του για όλα τα θέματα για τα οποία γίνεται αναφορά στην παρούσα έκθεση και παραμένει στη διάθεση του Προέδρου της Δημοκρατίας για ό,τι επιπλέον ανατεθεί ως καθήκον ή αρμοδιότητα στην Επιτροπή Περιβάλλοντος.

Γραφείο
Επιτρόπου
Περιβάλλοντος

Λεωφόρος Κυριάκου Μάτση 56
1082 Λευκωσία, Κύπρος
Τ.Θ. 23348, 1681 Λευκωσία
Τηλ: +357 22400190

